

TARTU ÜLIKOOL
Pärnu kolledž
Sotsiaaltöö korralduse osakond

Merili Veskmets

**HEATEGEVUSKAMPAANIA LÄBIVIIMISE
PROTSESS TANSAANIA ILUHYA
KESKKOOLI TOETUSKAMPAANIA NÄITEL**

Lõputöö

Juhendaja: Kandela Õun
Kaasjuhendaja: Liina Käär

Pärnu 2015

SISUKORD

Sissejuhatus	4
1. Heategevuse olemus ja võimalused	7
1.1. Heategevuse olemus	7
1.2. Heategevus Eestis	9
1.3. Vabatahtlik tegevus sotsiaalvaldkonnas	12
1.4. Annetamine ja sellega kaasnevad regulatsioonid	14
1.5. Heategevuskampaania kui võimalus annetuste kogumiseks	18
1.6. Tansaania sotsiaal- majanduslik olukord ja vajadus abi järele	19
2. Heategevuskampaania läbiviimine Tansaania Iluhya Keskkooli toetuseks: ettepanekud ja tagasiside	22
2.1. Uurimiseesmärk, uurimisküsimused ja heategevuskampaania tutvustus	22
2.2. Projekti jõudmine Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžisse ning Iluhya Keskkooli toetamise vajadus	24
2.3. Heategevuskampaania korraldamine Iluhya Keskkoolile piksevardasüsteemi soetamiseks	26
2.3.1. Kampaaniat ettevalmistavad tegevused	27
2.3.2. Kampaania läbiviimine pärast avalikustamist	29
2.4. Heategevuskampaania tagasiside	35
2.5. Heategevuskampaania tagasiside projektis osalenute poolt	45
2.6. Peamised järeldused ja ettepanekud	47
KOKKUVÕTE	52
Viidatud allikad	54
Lisa 2. Tansaania projekti esimene arutelu	60
Lisa 3. Video kava koostamise protokoll nr. 1	63
Lisa 4. Protokoll nr. 2	64
Lisa 5. Protokoll nr. 3	65

Lisa 6. Protokoll nr. 4.....	66
Lisa 7. Protokoll nr. 5.....	67
Lisa 8. Protokoll nr. 6.....	68
Lisa 9. Intervjuu kava Janika Vaikjärvele.....	69
Lisa 10. Küsitlus.....	71
Lisa 11. Õhtulehe tagasiside	73
Lisa 12. Mida arvad heategevuskampaaniast "Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile"?.....	74
Summary	74

SISSEJUHATUS

Heategevus ning selle korraldamine omavad ühiskonna arengus suurt tähtsust ning selle teadvustamine muutub üha aktuaalsemaks. Viimastel aastatel on hakatud rohkem rääkima heategevuse erinevatest võimalustest, kuid heategevust Eestis peetakse maailma mõistes veel tagasihoidlikuks. Ka Riigikogu liige Liis Klaar on öelnud Riigikogu Toimetistes, et Eestis on heategevus alles lapsekingades ja välja arendamata nagu teisedki ühiskondlikud ettevõtmised. Tema sõnul on ühiskondlik tegevus demokraatia üks põhisambaid, mis kahjuks pole Eestis veel nii tugev. Klaar lisab veel, et avaliku ja ühiskondliku sektori ühised valdkonnad on piiritlemata ja läbi arutamata. (Klaar 2015) Heategevusega seotud tegemiste konkreetsemaks muutmiseks tuleb sellele rohkem tähelepanu pöörata.

Lugedes artikleid heategevuse hetkeolukorrast Eestis, tuleb tõdeda, et sarnaseid arvamusi on veel mitmeid ning et tegemist on ühiskondliku ettevõtmisega, mis peaks saama rohkem tähelepanu. Eestis on viimase 20 aasta jooksul hakatud heategevusele rohkem tähelepanu pöörama, kuid põhjalikke ja laialdasi uuringuid heategevuse alal ei leidu – peamiselt on need läbi viidud USA-s. Lõputöö autor leiab, et läbi erinevate heategevuskampaaniate korraldamise on võimalik heategevusele ja selle olulisusele rohkem tähelepanu pöörata.

Käesoleva lõputöö eesmärk on heategevuskampaania läbiviimise protsessi jälgimine ühe sotsiaalse probleemi lahendamiseks. Selle protsessi käigus tekkinud tõdemuste välja toomine, tekkinud probleemide lahendamine ja ettepanekute tegemine on samuti olulised tulemid, mis aitavad edaspidi heategevuskampaaniaid paremini ja tulemuslikumalt läbi viia.

Uurimisülesanded lõputöö eesmärgi täitmiseks:

- tutvustada annetamist ning vabatahtlikkust kui heategevuse põhitegevusi;
- tutvuda annetamisega seotud hea tava ning teiste regulatsioonidega;
- viia läbi heategevuskampaania sotsiaalse probleemi lahendamiseks;
- selgitada välja eestlaste valmisolek toetada abivajajaid mujal maailmas;
- viia läbi ankeetküsitlus tagasiside saamiseks;
- tuua välja ettepanekuid ja tähelepanekuid heategevuskampaania korraldamiseks.

Uurimisülesannete lahendamiseks on kasutatud eesti- ja ingliskeelseid paberkandjal ja Internetis olevaid allikaid: raamatuid, artikleid, uurimusi, kodulehti ning seadusi. Uurimus viidi läbi kombineeritud uurimusena.

Läbiviidud uurimust kasutatakse edaspidi aine „vabatahtliku sotsiaaltöö korraldus” õppematerjalina. Heategevuskampaania eesmärk on annetuste kogumine Tansaania asuva Iluhya Keskkoolile piksevardasüsteemi soetamiseks, et toetada arenguriigis turvalisema õpikeskkonna loomist. Heategevuskampaania kaudu soovitakse annetuste teel kokku koguda 1750 eurot, mis on ühe piksevardasüsteemi maksumus. Iluhya Keskkooli probleemi üleskutse jõudis diplomitöö kirjutajani läbi Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži. Valituks osutus rahvusvaheline projekt, kuna diplomaat soovis saada rahvusvahelisel tasandil vabatahtliku tegevuse kogemust.

Töö koosneb kahest peatükist, teoreetilisest ning empiirilisest, mis omakorda jagunevad alapeatükkideks. Esimeses peatükis on kirjeldatud heategevuse olemust ning ettevõtmise erinevaid võimalusi. Teises peatükis on kirjeldatud uurimuse ehk heategevuskampaania läbiviimist Tansaania Iluhya Keskkooli näitel.

Lõputöö autor tänab kõiki, kes olid abiks lõputöö koostamisel: juhendajad Liina Käär ja Kandela Õun, Iluhya Keskkooli direktress Sperancia Thadeo, preester Michael Albe, MTÜ Mondo juhatuse liige ning Maailmahariduskeskuse juht Johanna Helin, MTÜ Mondo juhatuse liige ning arengukoostöö valdkonna juht Riina Kuusik-Rajasaar, Õhtulehe ajakirjanik Katrin Helend-Aaviku, Pärnu Postimehe ajakirjanik Annika Põldre, Terevisioon, Arengukoostöö Ümarlaud ning *Ladies Trekking Club* asutaja

Janika Vaikjärv. Suur tänu Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži direktorile Henn Vallimäele, kes oli toeks heategevuskampaania algatamisele ning eriline tänu headele õppejõududele, üliõpilastele ja teistele Eesti inimestele, kes andsid rahalise panuse heategevuskampaaniale või tundsid huvi projekti läbiviimise käekäigu kohta.

Töös kasutatavad põhimõisted:

- **Heategevus** (inglise k *charity*) – vabatahtlik, olukorrast tingitud ja planeerimata tegevus, mida tehakse kaastundest, sümpaatiast või tavast. Heategevus ei toimu süsteemselt ühiskonna muutmiseks, vaid on pigem ühekordne reageering mõnele kampaaniale või nähtusele (Mänd jt 2011: 9, 12).
- **Vabatahtlik tegevus** – oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata. Vabatahtlikud aitavad teisi või tegutsevad peamiselt avalikes huvides ja ühiskonna heaks. Oma pereliikmete abistamist ei loeta vabatahtlikuks tegevuseks. (Vabatahtliku tegevuse...2006: 4).
- **Annetus** – vabatahtlik rahaline või muu kingitus, millega ei kaasne kohustusi, vastuteenet või teenuse osutamist. Annetusi võib koguda abivajajale edasiandmiseks või annetuse koguja oma tegevuste toetamiseks. Annetus võib olla ühekordne või regulaarne ning annetuste kogumiseks on mitmeid erinevaid mooduseid (Annetuste kogumise...2015).
- **Kampaania** – hoogtöö või hoogtegevus (EKSS: Kampaania...2015).
- **Projekt** – tegevuste kogum, mida seob teatud ajaperiood ja mida viiakse ellu ainulaadse tulemuse saavutamiseks, milleks on tavaliselt püsiv kvalitatiivne muutus, uus teenus või toode (Organisatsioon ja...2015).

1. HEATEGEVUSE OLEMUS JA VÕIMALUSED

1.1. Heategevuse olemus

Teadmised heategevusest on olulised mitmel põhjusel. Esiteks viitab heategevus moodsa ja demokraatliku ühiskonna arengule, mille märksõnad on usaldus, turvalisus, hooliv ja mõistlik käitumine. Teiseks on heategevus majandusliku väärtusega. (Kaarna 2014)

Heategevus (inglise k *charity*) on vabatahtlik, olukorrast tingitud ja planeerimata tegevus, mida tehakse kaastundest, sümpaatiast või tavast. Heategevus ei toimu süsteemselt ühiskonna muutmiseks, vaid on pigem ühekordne reageering mõnele kampaaniale või nähtusele. (Mänd jt 2011: 9, 12) Kodanikuühiskonna lühisõnastikus (2015) on heategevus annetuste tegemine või vabatahtlik tegevus teiste inimeste heaolu parandamiseks. Erinevus filantroopiast on see, et heategevus ei pruugi olla planeeritud ega süsteemne tegevus ühiskonna muutmiseks, vaid võib olla ka ühekordne toiming. Eesti õigekeelsussõnaraamatu (2013) definitsioonis seisab, et heategevus on eraalgatuslik abi puudusekannatajatele.

Inimeste vastastikune abistamine on sama vana kui inimkond. Kuigi eelkõige leskede ja orbude abistamist nimetati vajalikuks tegevuseks juba Babüloonia kuninga Hammurabi õiguskodeksis 1750. aastal eKr, oli sel ajal halastuslikul armuandide või almuste andmisel halb kõrvalmaik. Siiski peeti abistamist tollal heaks kombeks. Näiteks Egiptuse ülik Thus Harkhuf lasi 2300. aastal eKr oma hauatahvile märkida enda toimepandud heateod. (Raudla 2015: pk 9)

Piiblis (lk 10, 29-37) räägitakse halastajast samaarlasest, kes abistas inimest, kelle röövlid olid poolsurnuna maha jätnud – see oli heategu. Hea samaarlase eeskujul

kujunesid samariitlaste organisatsioonid. Samariitlased olid esmaabi andmiseks väljaõppe saanud isikud. Eestis tegutsesid samariitlased 1940. aastani. Sõjaeelses Eestis tegutsenud heategevusorganisatsioonid olid peamiselt kirikud, Punane Rist ja naisorganisatsioonid. Korraldati heategevusballe jm heategevusüritusi. Sissetulekust abistati vanureid, haigeid ja paljulapselisi peresid. (Klaar 2015)

Esimese rahakorjanduse korraldas hispaania filosoof ja pedagoog Juan Luis Vives 1526. aastal, et luua vaestele töövõimalusi. Sotsiaalkindlustuse teoreetilised ideed pärinevad Inglismaalt, kus juba 1601. aastal võeti vastu vaeste seadus (*English Poor Law*). Sellega võttis riik endale teatud kohustuse abistada töövõimelisi vaeseid, töövõimetuid ja hoolduseta jäetud lapsi. Olulise muudatuse tõi kaasa Inglismaa tööstusrevolutsioon aastatel 1750–1850. See tekitas tööpuuduse ja koos sellega vajaduse kaitsta neid, kes abi vajasid. Sellest ajast on pärit abivajavate inimeste probleemide leevendamiseks loodud vabatahtlik ehk nn sõbralike külastajate liikumine. Selles liikumises osalenud inimesed olid n.ö sotsiaaltöö pioneerid. Olulise mõjuga kogu Euroopale oli 1884. aastal Saksamaal Otto von Bismarcki valitsemisajal vastuvõetud sotsiaalkindlustuse seadus. Sotsiaalhoolekande jaoks oli fundamentaalse tähendusega 1948. aastal ÜROs vastuvõetud „Inimõiguste deklaratsioon”. Esimesed andmed hoolekandelisest tegevusest Eestis pärinevad XIII–XIV sajandist ja on seotud ristiusu levikuga (kloostrite varjupaigad, seegid, pidalitöbiste, süüfilisehaigete ja vigaste hospitalid). (Raudla 2015: pk 9.1 – 9.3)

Heategevus ja heategevusorganisatsioonid on kõige paremini välja kujunenud maades, kus puudub riiklik sotsiaalabi, näiteks USAs. Heategevus ei pea olema suunatud üksikisikule, vaid võib hõlmata teatud osa ühiskonnast, nagu lastehaiglat või erakooli. Annetuse saajad riigiti suuresti ei erine. Suurimad annetuste saajad on tervishoiuasutused, sotsiaalsektori organisatsioonid ja kirikud. Heategevust ja heategevusorganisatsioone on vaja ka kõige rikkamas ühiskonnas. Mitte ainult sellepärast, et alati on neid, keda tuleb abistada, vaid selleks, et muutuks ühiskonna suhtumine. Teisi abistades aitame ka iseennast, saame teadmisi ühiskonna probleemidest ning tõstame enesetunnet, olles samal ajal eeskujuks lastele.

Heategevusega lähedalt seotud mõisted on sotsiaalne vastutus, strateegiline heategevus, vastutustundlik ettevõtlus, sponsorlus, filantroopia. (Heategevus – toeta...2015)

Eelnevalt selgus, et inimeste vastastikune abistamine on sama vana kui inimkond ise. Heategevus on vabatahtlik tegevus teiste inimeste heaolu parandamiseks. See tähendab, et heategu võib olla nii annetamine, annetamiste kogumine, vabatahtlik tegevus või erinevate heategevuslike kampaaniate kogumine.

1.2. Heategevus Eestis

Üha rohkem hakatakse heategevusele tähelepanu pöörama ka Eestis. Riiklikud uudistekanalid ning sotsiaalmeedia puudutavad üha tihedamini teemasid, mis on seotud annetamise või vabatahtliku tööga (Terevisiooni intervjuu...2015). See tähendab, et ka Eestis on hakatud teadvustama heategevuse vajalikkust. Viimase 15 aasta jooksul on tehtud mitmeid uuringuid, mis on heategevusega seotud. Lisaks on loodud fonde ning organisatsioone, mille eesmärk on aidata abivajajaid nii Eestis kui ka riigist väljaspool.

2001. aastal loodi Eestis heategevusfond Dharma, mille eesmärk on pakkuda igale lapsele just tema vajadustest lähtuvat abi. Eriline tähelepanu kuulub majanduslikesse raskustesse sattunud lastega peredele, lasterikastele peredele ja vanemliku hoolitsuseta lastele. (Heategevusfond Dharma 2015) 2003. aastal loodi organisatsioon Heateo Sihtasutus, mis tegeleb heategevuse ja sotsiaalse vastutuse teemadega Eestis. Nende tegevuse tulemusel on saanud selgemaks, kuidas ettevõtte peaks valima endale sobiva toetatava organisatsiooni. (Heateo Sihtasutus...2015) 2007–2009 aastatel koostas TNS Emor koostöös Heateo Sihtasutuse ja Heategevusfondiga Dharma uuringu teemal „Heategevus ja ühiskondlikes algatustes kaasalöömine: hetkeolukord ja tulevikuväljavaated”. Uuringu eesmärk oli jälgida heategevusalase mõtteviisi arengut Eestis, kaardistada hetkeolukord ning tulevikuhoiakud. Uuringust selgus, et aastate 2007–2008 jooksul on Eestis hakatud heategevuses osalema aktiivsemalt, eelkõige isiklikku aega ja aktiivsust eeldava tegevuse kaudu. Tulemustest on ka näha, et hoolimata majanduskriisist oli heategevuses osalemine aktiivistunud. (TNS Emor...2009)

Koostöös Heateo Sihtasutuse, Tallinna Taaskasutuskeskuse ja heategevusfondiga Dharma uuris TNS Emor heategevuse korras 2007. aasta märtsi alguses, kuidas suhtuvad Eesti inimesed heategevusse ja kuidas abivajajaid abistatakse. Suurimaks ühiskondlikuks probleemiks pidasid Eesti elanikud inimeste majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdsust ning sellega tihedalt haakuvat kodutute inimeste ja tänavalaste olemasolu. 57% Eesti elanikest pidas kõige mõistlikumaks suunata heategevus lastele ja noortele. Vanurite ja puuetega inimeste abistamist pidasid olulisemaks vanemaealised. Raha eelistatakse annetada traditsiooniliselt sularahas, esemete annetamisel loodetakse aga vahendajate ja kogumiskohtade abile. (TNS Emor... 2008)

2013. aastal viis TNS Emor Heateo Sihtasutuse tellimisel läbi uuringu, mille eesmärk oli saada ülevaade heategevusalasest teadlikkusest, kogemusest ja hoiakutest samal aastal. Küsitlusele vastas 1140 Eesti elanikku vanuses 18–60. Intervjuud viidi läbi veebiküsitlusena. Uuringust tuli välja, et heategevusega on ühel või teisel moel kokku puutunud üheksa inimest kümnest. Eesti ühiskonna suurima probleemkohana tajuti inimeste majanduslikku toimetulekut, võrreldes 2007–2008 analoogsete uuringutega on selle olulisus inimeste silmis märkimisväärselt kasvanud. Ühel või teisel moel oli heategevusega kokku puutunud 85% vastajatest, eelkõige läbi vastavate toodete ostmise, rahaliste või esemelite annetuste. Enamus ongi heategevusega kokku puutunud pigem läbi passiivsete, isiklikku aega vähemnõudvate tegevuste kaudu. Vähem on neid, kes on pühendanud rohkem aega (38% on aidanud tasuta tööga, olnud tugiisikuks, osalenud vabatahtlikuna heategevate ürituste korraldamisel jne). (TNS Emor Heategevuslaste ... 2013: 5)

Eestis on kõrgelt hinnatud ka heategevusega tegelevad organisatsioonid. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefond viis 2013. aasta aprilli alguses läbi küsitluse selgitamaks, kuidas suhtutakse vabatahtlikku töösse ning missuguseid kokkupuuteid omatakse heategevuslike organisatsioonidega. Uuringu tulemustest selgus, et usaldus heategevuslike organisatsioonide suhtes on Eestis väga kõrge, nende tööd hinnatakse ning peetakse oluliseks. Kokku oli 99 vastajat, kellest 88 teadis mõnda heategevusorganisatsiooni. Viie kõige tuntuma heategevusorganisatsiooni hulka kuulusid TÜK Lastefond, Toidupank, Lions Club, Pelgulinna Sünnitusmaja Toetusfond.

Kuuendaks jäi Dharma ning seitsmendaks SOS Lasteküla. (Heategevusorganisatsioonide uuringu...2015) Ei Vabatahtlike värava kodulehel ega ka Heategevusorganisatsioonide uuringu analüüsis ei olnud välja toodud uuringu läbiviimise aastat. Töö autor tegi SA TÜK Lastefondi teabe- ja projektijuhi Marili Kärnerile järelpärimise ning sai vastuseks, et analüüs koostati Kadri Kinsigo poolt 28.04.2013. (Kirjavahetus SA TÜK... 2015)

Tänapäeval räägitakse üha rohkem ka kriisiolukordadesse sattunud arenguriikidest ja nende abistamisest. Eestis tegutseb aastast 2008 sõltumatu organisatsioon MTÜ Mondo, kes on pühendunud arengukoostööle, maailmaharidusele ja humanitaarabile. Nende missioon on toetada haavatavas olukorras olevaid inimesi ja kogukondi enesega toimetulekul ning tõsta Eesti avalikkuse teadlikkust maailma probleemidest ja nende võimalikest lahendustest. (MTÜ Mondo 2014)

Lisaks Mondole tegutseb Eestis ka klubi *Ladies Trekking Club*, kelle liikmed on aktiivsed ning reisida armastavad naised üle terve maailma. Klubi loojaks on Janika Vaikjärv, kelle südameasjaks on ka annetuste kogumine Tansaania olevatele koolilastele õpikute soetamiseks. *Ladies Trekking Club* eesmärk on inspireerida naisi üle kogu maailma unistama suurelt. (Ladies Trekking...2014) Nende organisatsioonide tegevus paneb inimesi mõtlema kaugemate riikide heaolule ning avardab silmaringi ja oskust näha enda probleemidest ja ühiskonnast kaugemale.

2005. aastal viis TNS Emor Välisministeeriumi arengukoostöö büroo tellimusel valminud arengukoostööteemalise uuringu. Samasugune uuring viidi läbi ka aastal 2008. Uuringu tulemused näitasid, et võrreldes 2005. aastaga on elanikkonna huviatus globaalsetest teemadest kasvanud 57%-lt 67%-le Eesti arengukoostööst oli kuulnud 81% elanikkonnast ning 99% arvamusiidritest. Abistamise vajalikkuse põhjuseks toodi välja eelkõige vajadust aidata abivajajaid, arvamusiidrid märkisid põhjuseks moraalsed kohustust. (76% elanikkonnast...2008)

Kokkuvõttes tähendab heategevus vabatahtlikku tööd ning annetamist või annetuste kogumit ning seda saab teha nii riigisiselt, kui rahvusvahelisel tasandil. Heategevuse eesmärk on inimeste elu ning ühiskonna paremaks muutmine ning üksteise märkamise

rõhutamise. Uuringutest tuli välja, et Eestis on hakatud heategevuse olulisust üha rohkem märkama ning enamus inimesi on ühel või teisel moel heategevusega kokku puutunud.

1.3. Vabatahtlik tegevus sotsiaalvaldkonnas

Heategevuse üks osa on vabatahtlik tegevus, mis on oluline ka sotsiaalvaldkonnas. Käesolevas peatükis on lahti seletatud, mida vabatahtlik tegevus endast kujutab, millised on vabatahtliku töö liigid, milline roll on vabatahtlikul tegevusel sotsiaaltöös ning mida annab vabatahtlik töö vabatahtlikele.

Terminit vabatahtlikkus saab tõlgendada mitmel erineval moel. Eesti vabatahtliku tegevuse arengukavas aastateks 2007–2010 on vabatahtliku tegevuse määratlus sõnastatud selliselt: „Vabatahtlik tegevus on oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata. Vabatahtlikud aitavad teisi või tegutsevad peamiselt avalikes huvides ja ühiskonna heaks. Oma pereliikmete abistamist ei loeta vabatahtlikuks tegevuseks. Vabatahtlik on vabatahtlikus tegevuses osalev inimene”. (Vabatahtliku tegevuse...2006: 4)

Vabatahtliku tegevuse liike on mitmeid. Iseseisvalt vabatahtlikuna tegutsemine on omaalgatuslik vabatahtlik tegevus. Vabatahtlikuna osalemist mõne organisatsiooni algatatud ja läbiviidud tegevustes nimetatakse organisatsioonide korraldatud vabatahtlikuks tegevuseks. Kui vabatahtlikud abistavad konkreetse tegevuse, ürituse või projekti läbiviimisel või reageerivad väljakutsele, siis on tegemist ühekordse vabatahtliku tegevusega. Järjepidevalt pikema aja jooksul tegutsemist kutsutakse regulaarseks vabatahtlikuks tegevuseks. Vabatahtlik teenistus on põhjalikumalt korraldatud ja piiritletud osa vabatahtlikust tegevusest, mida iseloomustavad kindel ajavahemik; selged eesmärgid, sisu, ülesanded, struktuur ja raamistik; kohane tugi ja juriidiline ning sotsiaalne kaitse. Vabatahtlik töö on mõiste, mida igapäevaelus kasutatakse samatähenduslikuna vabatahtlikule tegevusele. Selguse huvides on siiski otstarbekam kasutada järjepidevalt terminit vabatahtlik tegevus, sest vabatahtlikuna tegutsemine ei ole kajastatud Eesti Vabariigi tööseadusandluses. (Vabatahtlik tegevus...2015)

Vabatahtlikel on sotsiaalvaldkonnas oluline roll, mis pakub mitmekülgset abi ja tuge väiksemate võimalustega ühiskonnaliikmetele. Tervelt 33% vabatahtlikest on tegevad sotsiaaltöö valdkonnas. Tegeletakse peamiselt laste, noorte, eakate, puuetega inimeste ja majanduslikes raskustes inimeste aitamisega. Vabatahtlike tegevused on näiteks tugiisik olemine, eneseabigruppide ja huvitegevuste läbiviimine, heategevuskampaaniate korraldamine, teavitustöö, toidu või riiete jagamine. (Sotsiaalvaldkond...2015)

Lisaks teiste abistamisele annab vabatahtlikuks olemine ka väga palju vabatahtlikule endale. Vabatahtliku tegevuse peamine kasu vabatahtlikele seisneb selles, et saab ise midagi konkreetset ära teha – näiteks kedagi aidata, kodukandi elu paremaks muuta või hoopis mõnele ühiskonnas olulisele probleemile lahendusi otsida – seda kõike vabatahtlikule sobival viisil ja mahus. Vabatahtlikus tegevuses võib inimene kokku puutuda uute väljakutsetega, mis pakuvad väärtuslikke elukogemusi ning enesekindlust erinevates olukordades toime tulemiseks. Alati ei pea kursustele minema, et midagi juurde õppida. Vabatahtlikuna on võimalik ennast arendada tegevuse käigus ning õppida väga praktilisi asju, alates matkatarkustest või oma aja paremast planeerimisest, lõpetades inimeste veenmisega mõne olulise ettevõtmise tähtsuses. Vabatahtliku tegevuse käigus võidakse kohtuda väga erinevate inimestega ning leida mõttekaaslasi ja sõpru kogu eluks. (Miks hakata vabatahtlikuks...2015)

Üha enam nähakse vabatahtlikku tegevust sotsiaalse sidususe loojana, töötute rehabilitatsiooni vahendina ning osana elukestvast õppest. Seetõttu on aktuaalne teema vabatahtlikust tegevusest saadavate kogemuste ja teadmiste kirjeldamine. Mitmetes Euroopa riikides juba koostatakse vabatahtliku tegevuse soodustamiseks, tunnustamiseks, toetamiseks ja arendamiseks riiklikke poliitikaid ja viiakse ellu väga mitmekülgseid tegevusi, samuti on olemas vabatahtlikku tegevust toetavad institutsioonid, näiteks üleriigilised vabatahtlike keskused või vabatahtliku tegevuse komisjonid. Eestis ei ole riiklikke poliitikaid vabatahtliku tegevuse elluviimiseks rakendatud. (Vabatahtliku tegevuse...2006: 5)

Sellegipoolest on riik andnud vabatahtliku tegevuse arendamiseks oma panuse. Sotsiaalministeerium toetab vabatahtlikku tegevust sotsiaalvaldkonnas peamiselt Hasartmängumaksu Nõukogu projektide kaudu. Ka riiklik ohvriabisüsteem näeb ette

vabatahtlike kaasamist ohvriabi teenuse osutamisel. Ohvriabi seaduses on sätestatud nõuded vabatahtlikule ning kaetakse vabatahtliku tööga seotud kulud. Lisaks on Töötukassal vabatahtliku töö meede, mis võimaldab registreeritud töötutel paar kuud vabatahtlikuna töötada mõne mittetulundusliku organisatsiooni juures, et hoida ennast aktiivsena. Töötukassa katab vabatahtlikule transpordikulud ning vabatahtlik saab ka väikest stipendiumi. (Sotsiaalvaldkond 2015) Vabatahtlikul tööl saab osaleda registreeritud töötul, kuhu teda suunab konsultant. Üldjuhul võib töötul osaleda vabatahtlikul tööl maksimaalselt kuni kolm kuud järjest ja mitte sagedamini kui neli korda nädalas. (Vabatahtlik töö. Eesti...2015)

Eesti riigi panus heategevusse ei ole märkimisväärne, kuid Eestis on palju organisatsioone, kelle missioon on pakkuda süsteemset tuge neile ühiskonna liikmetele, kes seda kõige rohkem vajavad. Näiteks SA Dharma toetab raskustesse sattunud lastega peresid, pakkudes neile koolitatud vabatahtlike tugiisikute abi. Programm „Vanem Vend Vanem Õde” pakub võimalust olla vabatahtlikuks sõbraks mõnele eluga kimpu jäänud noorele. Eesti Puuetega Inimeste Koda koondab erinevaid puuetega inimeste organisatsioone, mille tegevus tugineb peamiselt vabatahtlikel, sh puuetega inimeste endi vabatahtlikul tööl. (Sotsiaalvaldkond 2015)

Kahtlemata on vabatahtlikul tegevusel suur mõju sotsiaalvaldkonnale. Kui riigil ei ole võimalik antud valdkonda piisavalt palju panustada või ei peeta seda piisavalt oluliseks, siis tuleb riigi kodanikel oma panus anda. Lisaks suurele mõjule sotsiaalvaldkonnas annab vabatahtlik tegevus ja vabatahtlikuks olemine sama palju ka vabatahtlikule endale.

1.4. Annetamine ja sellega kaasnevad regulatsioonid

Andmine ja annetamine toimivad nagu raha investeerimine – raha tuleks panna korralikult juhitud ja usaldusväärsetesse ettevõtmistesse. Seetõttu on eriti oluline mitte lähtuda üksnes hetkeemotsioonist, vaid teha oma panus läbimõeldult ning olles kindel, et raha läheb turvaliselt õigesse kohta. Selleks on vaja kindlaid regulatsioone. Oluline on teada annetamisega seotud võimalusi, tavasid ning seaduseid. Selles peatükis on lahti seletatud, mis on annetamine ning toodud välja annetamisega kaasnevad regulatsioonid.

Annetus on vabatahtlik rahaline või muu kingitus, millega ei kaasne kohustusi, vastuteenet või teenuse osutamist. Annetusi võib koguda abivajajale edasiandmiseks või annetuse koguja oma tegevuste toetamiseks. Annetus võib olla ühekordne või regulaarne ning annetuste kogumiseks on mitmeid erinevaid mooduseid. (Annetuste kogumise...2015) Annetuse tegemine on iga inimese võimalus aidata kaasa kas üksikisiku või ühiskondliku probleemi lahendamisele või selle tagajärgede leevendamisele. „Annetamine on üks viise, kuidas ühiskond ja inimesed tegelevad teravate ja krooniliste probleemidega meie ümber” – *Giving Forum* (Annetusmodelite analüüs...2010 - 2011).

Annetamise puhul on oluline küsida, kuidas ja kellele koguda annetusi ja mil viisil leida ning hoida toetajaid. Esimene asi annetamise puhul on paika panna siht ning määrata sihtrüh. Kogumisel on kaks levinumat sihti – selge otstarbega kogumine ja organisatsiooni elujõulisuse toetamine. Selge otstarbega annetuste kogumise kõige levinum viis on materiaalne, näiteks koguda 1750 eurot. Sellisel juhul tuleb läbi mõelda, milline võiks olla potentsiaalne annetajate ring ning sorteerida võimalikud grupid (era- ja juriidilised isikud, ühekordsed ja püsiannetajad). Teiseks tuleb paika panna suhtluskanalid, mille kaudu potentsiaalse annetajani jõuda (Eestis ei ole niisugust veebikeskkonda, kus saaks leida tegevusalade ja piirkondade järgi organisatsioone, keda mugavalt rahaliselt toetada aga on veebikeskkondi, kes selle poole liiguvad). Tihtipeale soovivad annetajad ka teada, mida on võimalik neile vastu pakkuda (reklaam vms).

Tuleb ette olukordi, kus on vajalik kaaluda, kas üldse annetust vastu võtta, sest annetamise puhul võib esineda ka annetusterrorit. Näiteks igal aastal, enamasti jõulude lähenedes, hakkab mõnele organisatsioonile tulema annetusi, mida pole küsitud ja mis teevad kasu asemel kahju. Näiteks lastega tegelevatele organisatsioonidele viiakse täiskasvanud inimese riideid. Kolmandaks tuleb paika panna annetuste kogumise viisid. Klassikaline kogumisviis on korjanduskast, mida võib leida paljudes kirikutes ja suuremates kaubanduskeskustes. Annetuste kogumise viisid on veel püsikorraldus, annetustelefon, lühisõnumid, pangalingid, kirja teel, välismaalt ning heategevuslikud kaubad-teenused. Väga oluline on, et kogu tegevus oleks läbipaistev ning annetaja saab olla veendunud selles, et annetus jõuab õigesse kohta. (Rammo 2011)

Selleks, et kaasa aidata heategevuse juurdumisele Eestis, on välja töötatud annetuste kogumise hea tava, mille eesmärk on ühtlustada nii annetuste kogujate kui ka tegijate arusaamu ja ootuseid, kuidas annetusi kogutakse, kasutatakse ja sellest aru antakse. Hea tava on abivahend, kus on kirjas need tingimused ja põhimõtted, mille täitmine kindlustab, et annetuste kogumise põhimõtted oleksid kõigile osapooltele selged ja arusaadavad ning abi jõuaks abivajajani. Kinnitades, et tegutsetakse vastavuses annetuste kogumise hea tavaga, kohustub annetuste koguja järgima kuut põhimõtet: info annetuste koguja kohta peab olema kergesti leitav, annetuste kasutamine ja tulemused selgelt sõnastatud, annetuste tegemiseks ei avaldata survet, tuleb austada abivajaja õigust privaatsusele, kogutud raha kasutatakse heaperemehelikult ja sihtpäraselt ning annetuse koguja täidab annetajale antud lubadused nii annetuste kasutamiseks kui ka info andmise osas.

Eelnevate põhimõtete järgimine annab annetajale kindluse ja soovi annetada. Selleks, et hea tavaga liituda, tuleb liitujal järgida täpset juhist. Hea tavaga liitumine ei ole raske. Oluline on hea tava põhimõtetega nõustada. Olles kindel sooviga liituda, tuleb esmalt võtta ühendust meili teel (anna@ngo.ee). Annetamise hea tava tuleb panna oma kodulehele, et annetaja tavaga tutvuda saaks ja teaks, et seda järgitakse. Peale seda lisatakse taotleja EMSLi heade annetuste kogujate nimekirja ja saadetakse „Hea annetuse koguja” märk kodulehel kasutamiseks. (Annetuste kogumise...2015)

Lisaks annetuste kogumise heale tavale on Eestis olemas ka vabaühenduste eetikakoodeks (vastu võetud 2002), mis sätestab väärika tegutsemise põhimõtted, mille järgimine tõstab vabaühenduste ja -sektori usaldusväärsust ühiskonnas. Alates 2010. aastast peavad ka kõik vabaühendused oma tegevus- ja raamatupidamise aruanded äriregistris avalikuks tegema (Raamatupidamine ja...2015). Lisaks ühenduste endi aruannetele aitavad pettuste avastamisele ja ennetamisele kaasa korralik statistika kogumine nii annetajatelt kui annetuste saajatelt. Oma igapäevases tegevuses lähtuvad vabaühendused Eesti Vabariigis kehtivatest seadustest ja teistest õigusaktidest. Vabaühenduste tegevuse eetiliste põhimõtete alla kuulub demokraatlik juhtimine ja toimimine, kodanikujulgus ja hoolivus, vahendite ning vara heaperemehelik ning säästlik kasutamine, vastutus ja aruandmiskohustus, avatus ja läbipaistvus, sõltumatus ja

huvide konfliktide vältimine, sõnapidamise ja ideede autorluse tunnustamine ning sallivus. (Vabaühenduste eetikakoodeks 2014)

Eestis ei ole annetamise väärtustamine ja edendamine mitte kellegi peamine ülesanne ja keegi ei tegele selle teemaga läbimõeldult ja süsteemselt. Siiski on olemas annetamisteemaga osaliselt seotud ühendused nagu Heateo SA, CSR-Foorum, EMSL ning annetusi koguvad ja jagavad sihtasutused. (Mänd jt 2011: 32) Annetamisega seotud õiguslik keskkond koosneb põhimõtteliselt maksusoodustustest, mille alla käib tulumaks, käibemaks ja sotsiaalmaksud. Annetamisega seotud peamine põhitõde on, et annetajat ei karistata maksudega ja juba tehtud annetusi omakorda ei maksustata (Mänd jt 2011: 12). Eestis on annetustega seotud küsimused reguleeritud tulumaksuseaduse §11. Oluline on tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja, kuhu kuuludes on võimalik saada tulumaksusoodustust. Nimekirja kinnitab Maksu- ja Tolliamet pärast asjatundjate komisjonilt soovitude küsimist. Et saada tulumaksusoodustust, peab vastama teatud nõuetele, mis on välja toodud §11. (Tulumaksuseadus 2000)

Teadmised annetamise olukorrast on olulised kolmel põhjusel. Esiteks, annetamine on investering ühiskonna ja tuleviku parandamiseks, mis näitab kodanikuks olemise küpsust, empaatiavõimet ja vabaühenduste väärtustamist riigis. Teiseks, annetamine on vabaühenduste üks sissetulekuallikaid erinevate ühiskondlike küsimustega tegelemiseks, mõnedele isegi peamine. Kolmandaks, annetamist toetavad riigipoolsed majanduslikud soodustused annetamisele on kaudne riigipoolne toetus nii vabaühendustele kui kodanikele ja ettevõtetele, näidates, kui oluliseks peab avalik sektor ühendusi, nende tegevust ja elujõulisust. (Mänd jt 2011: 3).

Eelpool mainitud SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondi 2013. aasta aprilli alguses läbi viidud küsitlusele vastanutest oli ligi 90% 18–60 aastastest valmis raha annetama. Püsiannetajaid on praegu 12%. Ühekordsed annetused on valdavalt kuni 25€ suurused, püsiannetajate ühekordsed summad on suurusjärgus kuni 10 €. Sissetuleku kasvades kasvab ka valmisolek suuremaid summasid annetada. Kõige kindlamaks/eelistatumaks peetakse jätkuvalt annetamist otse abivajajale endale või vastavale asutusele (nt lastekodule), vähem heategevusfondide vahendusel. (TNS Emor 2013: 5)

Erinevatest definitsioonidest lähtudes on annetamine ühe- või mitmekordne vabatahtlik rahaline või muu kingitus, millega ei kaasne kohustusi, vastuteenet või teenuse osutamist ning see on iga inimese võimalus aidata kaasa kas üksikisiku või ühiskondliku probleemi lahendamisele või selle tagajärgede leevendamisele. Kokkuvõttes näitab annetamine ühiskonna küpsust. Eestis ei ole annetamine veel kellegi peamine ülesanne, kuid selleks, et annetamise juurdumisele kaasa aidata on Eestis välja töötatud annetamise hea tava ja vabaühenduste eetikakoodeks.

1.5. Heategevuskampania kui võimalus annetuste kogumiseks

Heategevuskampania on üks võimalus annetuste kogumiseks. Heategevuskampaniat võib nimetada ka kui projekti või aktsiooni, mille eesmärk on aidata kaasa millegi edendamisele või kellegi abistamisele.

„Eesti keele seletava sõnaraamatu” kohaselt (2015) tähendab kampania hoogtööd või hoogtegevust. See tähendab seda, et kampania kestab mingi kindla aja jooksul. Kampania on viis, mille kaudu erinevad inimesed, kommuunid, organisatsioonid on loonud ja loovad paremat ühiskonda. Kampaniad saab klassifitseerida sihtmärgi järgi (nt Somaali naised *Sauthwark*’is), geograafilise ulatuse järgi (nt Eesti, USA), taktika järgi (nt protest), soovitud tulemuse järgi (nt poliitiline muutus) või mingi kindla teema järgi (nt laste vaesus). (What is...2015)

Projekt on tegevuste kogum, mida seob teatud ajaperiood ja mida viiakse ellu ainulaadse tulemuse saavutamiseks, milleks on tavaliselt püsiv kvalitatiivne muutus, uus teenus või toode. Projekti iseloomustavad kolm piiravat tegurit: aeg, ressursid, tulemus. Projekti lõpuks tuleb saavutada püstitatud eesmärgid. Projekti käigus võidakse saavutada veel lisaks teisi tulemusi ehk väljundeid. Ressursiks võivad olla nii inimesed, töövahendid, ruumid kui ka muud väärtused. Lisaks on projektid tavaliselt ühekordsed, uudsed, keerulised planeerida ning konfliktised. Projektide eristatavad etapid on käivitamine, kavandamine, läbiviimine ja lõpetamine. (Organisatsioon ja...2015)

Kui liita omavahel kokku mõiste kampania ja heategevus, siis tekib uus mõiste heategevuskampania. Selle defineerimisel saab kasutada nii mõistete kampania kui ka

heategevus definitsioone. Seega heategevuskampaania on vabatahtlik tegevus, mis viiakse läbi kindla aja jooksul, teiste inimeste heaolu parandamiseks. Heategevuskampaaniad on üldjuhul ühekordsed ning ressurssideks võivad olla nii inimesed, töövahendid kui ka muud väärtused. Heategevuskampaania on oma olemuselt väga sarnane projektiga, seega võib öelda, et heategevuskampaania või heategevuslik kampaania on projekt, millel on heategevuslik eesmärk.

Heategevuskampaaniat võib nimetada ka aktsiooniks. Aktsiooni seletus eesti keeles on vastavalt „Eesti keele seletavale sõnaraamatule” (2015): tegevus, toiming, eriti ühine organiseeritud, sageli kampaanialik üritus. Kui panna kokku heategevus ja aktsioon, siis heategevuslik aktsioon on kampaanialik üritus teiste inimeste heaolu parandamiseks.

Käesoleva töö kontekstis sobib kasutada nii mõistet kampaania, projekt kui ka aktsioon. Kõigi kolme puhul on tegemist organiseeritud tegevuse või toiminguga, millel on mingi kindel eesmärk. Kui lisada kampaaniale, projektile või aktsioonile heategevuse mõiste, on tegemist heategevusliku organiseeritud tegevusega.

1.6. Tansaania sotsiaal-majanduslik olukord ja vajadus abi järele

Käesolevas peatükis räägitakse Tansaania sotsiaal-majanduslikust olukorrast ning vajadusest abi järele. Tegemist on riigiga, mis vajab pidevalt välisriikide abi.

Tansaania on riik Ida-Aafrikas, mis piirneb põhjas Uganda ja Keeniaga, lõunas Mosambiigi, Malawi ja Sambiaga, läänes Kongo Demokraatliku Vabariigiga, loodes Burundi ja Rwandaga. Riigi pindala on 947 300 km². Tansaania on veidi suurem kui kaks California osariiki Ameerika Ühendriikides. Tansaania kõige kõrgem tipp on Kilimanjaro, mis on 5895 m. Tansaania on 49 253 000 elanikku. (The World Factbook...2015) Tansaania asumatel saartel toodetakse kõige rohkem nelke maailmas. Mandril tegeletakse puuvillapõõsaste ning maisi kasvatusel. Olulised on ka karjandus, kalapüük, metsatööstus ja turism. Riigi pealinn on Domoa ja riigikord on vabariik. Kliima on palavvöötme troopiline kliima. Riigikeelteks on suahiili ja inglise keel, on ka palju kohalikke keeli. (Väike Entsüklopeedia... 2001: 1239)

Tansaania on üks maailma vaesemaid riike ühe elaniku sissetuleku seisukohalt. Kõrge majanduslik kasv põhineb kulla tootmisel ning turismindusel. Riik on suures osas lõpetanud liberaliseeritud turumajanduse, kuid valitsus jälgib senini suuresti telekommunikatsiooni, pangandust, energeetikat ja kaevandust. Tansaania majandus sõltub põllumajandusest, mis moodustab rohkem kui veerand SKP-st (sisemajanduse koguprodukt), millest 85% on põllumajandustoodete eksport. Põllumajanduse alla kuulub 80% riigi tööjõust. Tansaania on vananenud majanduslik infrastruktuur. Maailmapank ja IMF aitavad arendada raudteede ja sadamate infrastruktuuri, et hõlbustada seeläbi põllumajanduse arengut. Viimased pangandusreformid on aidanud tõsta erasektori kasvu. Valitsus on suurendanud kulutusi põllumajandusele kuni 7% oma eelarvest. Kogu riigi maa kuulub Tansaania valitsusele, seda saab rentida 99 aastaks. SKP kasv 2009–2013 aastatel oli 6–7% aastas. SKP kasvas tänu kõrgele kulla hinnale ja seeläbi suurenes ka kogutoodang. (Economy overview 2014) Tansaania töötuse määr 2002. aastal oli 12.9%, 2007. aastal 12.2%. 2008. aastal hakkas see järsult langema, kui töötuse määr oli 11.7% ning 2012 oli töötuse määr langenud 10.7%-ni (Tanzania Unemployment..2015).

Aastate jooksul on Tansaania valitsus koostöös arengupartneritega algatanud projekte, programme ja institutsioone, et suurendada farmerite heaolu. Senini ei ole valitsus oma eesmärgi suutnud saavutada. Üks põhjus on halb põllumajandustootmine. Oma rolli mängivad ka põuad, mis takistavad põlluharimist ning seeläbi pankadel ja muudel finantsasutustel agraarmaa projektide rahastamist. (ESRF Policy...2015)

Hoolimata muljetavaldavale sisemajanduse koguprodukti kasvule ning langevale töötuse määrale on Tansaania siiski üks vaesemaid riike. Umbes 90% Tansaania vaeseid inimesi elab maapiirkondades. ÜRO Inimarengu Indeksi Arenguprogrammi uuringu raportis on välja toodud 187 riiki, kus kõige madalama inimarengu indeksiga riik on Nigeeria ning kõige kõrgema inimarengu indeksiga riik on Norra. Tansaania asub tabelis 159. kohal, seega asub riik 28 kõige madalama inimarengu indeksiga riigi seas. Uuringu raportis on välja toodud inimarengu indeksid alates aastast 1980–2013. Kui vaadata Tansaania inimarengu indeksit aastate lõikes, siis on riik alati madala inimarengu indeksi grupis olnud ning suuri muutusi toimunud ei ole. 2013. aastal oli

Tansaania inimarengu indeks 0.488. Madala indeksi gruppi kuuluvad kõik riigid indeksiga kuni 0.493. (Table 2: Human...2015)

Haridus on igas riigis oluline arengupotentsiaali näitaja. Hea hariduse kaudu saab parandada elukvaliteeti. Tansaania on riik, mis seisab paljude probleemide ees, mis on seotud haridusega. Üks suur probleem on koolist välja jäänud laste arvu kasv. Kui 2008. aastal oli koolist välja jäänud laste arv 168 478, siis aastal 2013 juba 1 423 949. Rohkem jääb koolist kõrvale tüdrukuid. Kõige rohkem käib lapsi põhikoolis. Keskkooli minejate hulk on juba tunduvalt väiksem ning ülikooli jõuavad vähesed. (Country profiles...2015)

Suure koolist eemale jäämise põhjus on koolide vähesus ning pikk vahemaa kooli ja kodu vahel. Üle kolmveerandi Tansaania inimestest elab maal, kuid koolid asuvad rohkem asustatud piirkondades. (*Where We Work* 2015) Probleemiks on ka tõrjutud gruppide juurdepääs haridusele (nt puudega inimesed või erinevad populatsioonid). Lisaks vähestele koolidele on ka suur õpetajate ja õppevahendite puudus. Koolid ei vasta tihtilugu erinevatele ohutusnõuetele, puudub kanalisatsioon jm. (*United Nations*...2015) Vanematel ei ole piisavalt raha lapse hariduse eest maksmiseks või on hirm, et laps võib koolis viibides viga saada ning ei juleta last kooli saata.

Nii nagu igal pool mujal maailmas on ka Tansaania kohaliku elu edendamisel oluliseks näitajaks inimeste haridustase. Tansaania põhiprobleem on aga hariduse halb kättesaadavus ja kvaliteet. Iga panus hariduse edendamisse – õpik või muu tegevus, mis toetaks lapse õpikeskkonna paremaks muutmiseks – on sealse ühiskonna jaoks väga oluline. Hariduse parem kättesaadavus ning kvaliteet aitaks vaesust leevendada.

2. HEATEGEVUSKAMPAANIA LÄBIVIIMINE TANSAAINA ILUHYA KESKKOOLI TOETUSEKS: ETTEPANEKUD JA TAGASISIDE

Peatükk annab ülevaate heategevuskampaania „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” läbiviimisest Tansaania Iluhya Keskkooli toetamiseks, kampaania selle uurimisest ning selle käigus tekkinud järeldustest. Täpsemalt on kirjeldatud kampaania läbiviimise protsessi, välja on toodud kampaaniaga seotud inimeste tagasiside. Kampaania läbiviimise protsessi ja kampaaniaga seotud inimeste tagasiside põhjal on viimastes peatükkides tehtud heategevuskampaania läbiviimisest üldised järeldused ja ettepanekud.

2.1. Uurimiseesmärk, uurimisküsimused ja heategevuskampaania tutvustus

Käesoleva uuringu eesmärk oli läbi viia heategevuslik kampaania, mille ülesandeks oli koguda annetusi Aafrikas Tansaania asuvale Iluhya Keskkoolile piksevardasüsteemi soetamiseks, ning selle põhjal teha järeldusi ning ettepanekuid aine „vabatahtliku sotsiaaltöö korralduse” üliõpilastele heategevuskampaania korraldamise kohta. Heategevuskampaania kaudu soovitakse tähelepanu pöörata ühele konkreetsele sotsiaalsele probleemile ning heategevusele üldiselt. Oluline on kampaania korraldamise saamise kogemus ning kampaania läbiviimisega tekkinud probleemide lahendamine.

Lähtudes eesmärgist sõnastas töö autor järgmised uurimisküsimused:

1. Kuidas toimub ja õnnestub heategevusliku sotsiaalse kampaania läbiviimine Tansaania asuva Iluhya koolile piksevardasüsteemi soetamiseks?
2. Kas heategevuskampaania käigus on võimalik annetusi koguda ühe piksevarda maksumuse väärtuses (ligikaudu 1700 eurot)?
3. Mida arvatakse arenguriikide toetamisest Eestis läbi heategevuskampaania?
4. Millised on peamised probleemid ja väljakutsed seoses heategevuskampaania korraldamisega arenguriigis asuva kooli toetuseks?
5. Mida annab ühe kampaania eestvedamine ning korraldamine üliõpilasele?
6. Mida arvavad inimesed heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Iluhya Keskkoolile”?

Iluhya Keskkool asub Tansaania, Bukoba linnast 27 km kaugusel, Victoria Järve läänekaldal. Kool on 28 aastat vana ning on loodud 1. jaanuaril 1985. Koolis õpib 420 õpilast, kellest 200 on tüdrukud ja 220 poisid. Iluhya Keskkoolis töötab 26 inimest, kellest 15 on õpetajad. Kooli eesmärk on anda hea akadeemiline haridus põllunduses ja teadustes, et koolitada välja füüsilisest isikust ettevõtjaid, kes hakkavad edendama kohalikku elu. Oluliseks peetakse ka erinevate religioonide mõistmist ning sallivust. Sealsed lapsed räägivad kolme keelt: oma hõimu murret, riigikeelena suahiili keelt ja inglise keelt, mille valdamine aitab neil ülikooli pääseda. (Kirjavahetus Iluhya...2014)

Kool asub piirkonnas, kus on kõige rohkem äikesetorme terves maailmas (*World Lightning Map*). 2014. aasta suvel hukkus ühe tugeva tormi tõttu üks kooli õpilastest ning neli sai kannatada. Tugevad äikesetormid seavad tõsiselt ohtu koolilaste ja kooli personali turvalisuse ning see segab õppetööd ja läbi selle hariduse omandamist. Mitmed vanemad on oma lapsed koolist ära võtnud, sest kardavad, et ka nende lastega võib õnnetus juhtuda. Koolis õppimist jätkavad lapsed tunnevad aga iga suurema tormi ajal hirmu. (Kirjavahetus Iluhya...2014)

Iluhya Keskkoolil on äikesetormide näol tegemist probleemiga, mis seab ohtu laste elu ja tervikuna võttes kogu kooli maine turvalise õppekeskkonnana, mis on aga oluline hea hariduse omandamiseks. Lapse õiguste konventsiooni, mis on vastu võetud ÜRO

Peaassamblee poolt, artiklis 28 on kirjas, et käesoleva konventsiooni osalisriigid tunnustavad lapse õigust haridusele (Lapse õiguste konventsioon RT: 28). Õigus haridusele tähendab ka seda, et õpikeskkond peab olema turvaline ning õppeprotsessi toetav.

Kampaania on nagu projekt ning igal projektil on missioon ja visioon. Lähtudes eelpool toodud probleemi taustainformatsioonist oli käesoleva heategevuskampaania missioon toetada turvalise õpikeskkonna loomist Iluhya Keskkoolis Tansaania. Uurimistöö ülesanne oli annetuste kogumine piksevardasüsteemi soetamiseks koolile ning tõsta Eestis teadlikkust arenguriikide hariduse abistamise tähendusest ja olulisusest.

Visioon oli koguda annetusi 1750 euro väärtuses või vähemalt pool sellest, et Iluhya Keskkool saaks paigaldada vajaliku piksevardasüsteemi. Tegevuse tulemusena paraneb õpikeskkond väikeses, kuid olulises koolis, Tansaania.

Heategevuskampaania eestvedaja oli lõputöö autor Merili Veskmets. Kampaania käimalükkamiseks vajalikel tegevustel olid abiks TÜ Pärnu Kolledži sotsiaaltöö korralduse 3. kursuse tudengid Hanna Heering, Kristiin Neiman, Jane Tohvert, Ann Tuuliki Jürgenstein, Hanna Heering, Kadri Piikmann, Gertu Hanson ning Kristi Kähär. Kristi Kähär osales kampaania tegevustes ka pärast kampaania algatamist. Kampaania tegevustes osales ka Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži praktikakorralduse spetsialist Liina Käär. Projekti algatamiseks andsid oma panuse vabatahtlikud Taaniel Holter (üleskutse video filmimine), Henri Ollik (video monteerimine) ja Olaf Kuusik (plakatite kujundus).

2.2. Projekti jõudmine Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžisse ning Iluhya Keskkooli toetamise vajadus

Tansaania asuva Iluhya Keskkooli tõsine olukord tuli esimest korda jutuks rahvusvahelises Leonardo da Vinci projektis CLICK, kus Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži keelekeskuse juhatajal, Katrin Saksal, oli kokkupuude Iluhya Keskkooli direktriksi Sperancia Thadeoga. „Michael Albe on selle projekti koordinaator ja partner Saksamaalt. Ühtlasi koordineerib Michael teisigi projekte üle maailma, sealhulgas ka

sellesarnast, mille raames tehakse koostööd Tansaania Iluhya keskkooliga. Viimasel CLICK-L projekti kohtumisel oli meil võimalus kohtuda Iluhya keskkooli direktriksiga, kellega tuli jutuks Iluhya keskkooli tõsine olukord seoses sealsest looduskeskkonnast tingitud suurte äikesetormidega, mis on juba õpilaste hulgas ohvreid nõudnud. Seejärel tekkiski mõtte koguda raha Iluhya koolile äikesetõrje süsteemide muretsemiseks”, ütleb Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži keelekeskuse juhataja ning inglise keele lektor Katrin Saks. (Kirjavahetus Tartu...2014)

Pärast rahvusvahelist Leonardo da Vinci projekti CLICK saatis projekti koordinaator TÜ Pärnu Kolledžile, kui partnerile, üleskutse teha annetusi Tansaania asuvalle Iluhya Keskkoolile, et nad saaksid soetada piksevardasüsteemid. Üleskutsest võib lugeda, et 01.08.2014—22.08.2014 viibis Michael Albe Tansaania Bukoba piirkonnas olevas Iluhya Keskkoolis, kuna võttis osa mitteformaalse hariduse töötoast, mille korraldajaks oli *North-Western Dioceses of the Evangelical Lutheran Church* Tansaania.

Vahetult enne Michael Albe saabumist oli Bukoba piirkonnas leidnud aset kohutav äikesetorm, mis läks üle Iluhya ja tappis viimase klassi õpilase, Angel Florian'i, kes viibis sel ajal kooliruumis. Äikesetormis sai vigastada veel neli õpilast, kes vajasisid haiglaravi. Õnnetus šokeeris kooli personali ning õpilasi. (Albe..2014) Iluhya kooli õpilased on väga motiveeritud ja keskendunud, et saada hea haridus. Tegemist on kooliga, kus haridust jagatakse inglise keeles ning õpilaste tulemused on preestri sõnul märkimisväärsed. (Lisa 1) Kokku oleks vaja saada kaheksa piksevardasüsteemi, kus ühe maksumus on ligikaudu 1700 eurot. Peale Eesti on üleskutse saadetud veel Prantsusmaale, Itaaliasse ja Saksamaale. (Kirjavahetus Michael Albe...2014)

Saabunud üleskutse jõudis läbi Katrin Saksa vabatahtliku sotsiaaltöö korralduse spetsialisti Liina Käärini, kes otsustas oma loengu raames tutvustada Iluhya Keskkooli olukorda ka Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži 3. kursuse sotsiaaltöö tudengitele. Oma reageeringuga üleskutsele preestri Michae Albe poolt, otsustas kooli Tansaania esimesena toetada õppejõud Liina Käär. Käär vastas küsimusele, miks ta otsustas projekti tudengiteni tuua järgmiselt: „Minu jaoks on oluline, et kui me ühe kursuse jooksul keskendume mingile teemale, siis leiaks see ka praktilise väljundi. Aastate jooksul on sotsiaaltöö eriala üliõpilased vabatahtliku tegevuse aine raames korraldanud

rahvusvahelise eakate päeva üritusi Pärnu linnas ja maakonnas ning osalenud ka teistel heategevuslikel üritustel kas abistajate või korraldajatena. Nüüd oli otsene üleskutse panna oma oskused ja teadmised proovile rahvusvahelisel tasandil ja suurema väljakutsega. Ideed läbi arutades olid üliõpilased nõus sellega tegelema ning Merili valmis kogu kampaaniat vedama...”

Küsimusele, miks toetada Iluhya Keskkooli Tansaania vastas Käär järgmiselt: „Ka Eestit on väga palju aidatud ning kui kellelgi on väga toetust ja abi vaja, siis kui see asi tundub õige ja mul on võimalus aidata, siis ma võin seda teha. Pealegi, arenguriikide toetamine on meie kõigi hüvanguks pikas perspektiivis. Kui me toetame seda, et arenguriikide inimesed saaksid parema hariduse, siis oleme andnud väga olulise panuse ka sellesse, et nad suudavad ise oma ühiskonna kujundada selliseks, kus on hea elada. Vähenevad saastega seotud probleemid, demograafiline olukord paraneb, loodetavasti paraneb olukord ka seoses korruptsiooni ja muuga.” (Kirjavahetus, Liina Kääri...2014)

Lõputöö autor otsustas hakata käesoleva heategevuskampaania eestvedajaks, kuna leiab, et üleilmastumine ja üha avatumaks muutuv maailm toob rohkem välja erinevate riikide sotsiaalseid probleeme, mille lahendamine on oluline ka teistele riikidele. Avatud maailmas võivad ühe riigi lahendamata probleemid hakata otseselt või kaudselt mõjutama kõikide teiste olukorda ning seepärast on oluline probleemidele reageerida. Lõputöö autor arvab, et see on teema, mida tuleks puudutada. Lisaks on kampaania eestvedaja veendunud, et antud projektiga tegelemine suurendab oluliselt silmaringi ning annab võimaluse suhelda hoopis teistsugusest ühiskonnast inimestega. Samuti peab töö autor oluliseks teisi märgata ning oma võimaluste piires abistada.

2.3. Heategevuskampaania korraldamine Iluhya Keskkoolile piksevardasüsteemi soetamiseks

Järgmisena kirjeldatakse heategevuskampaania raames tehtud tegevusi enne ja pärast kampaania käimalükkamist. Tegevused on jaotatud kaheks alapeatükiks, et eristada kahte erinevat, kuid väga olulist etappi ühe kampaania läbiviimisel. Kampaaniaga tegelemine toimus diplomandil kooli ja töö kõrvalt, mille tõttu ei olnud võimalust heategevuskampaaniaga igapäevaselt tegeleda.

2.3.1. Kampaaniat ettevalmistavad tegevused

Heategevuskampaania „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” käimalükkamiseks vajalike tegevustega hakkasid TÜ Pärnu Kolledži 3. kursuse sotsiaaltöö korralduse üliõpilased tegelema 2014. aasta oktoobris. Kampaania avalikustati 2014. aasta detsembri alguses. Kampaania avalikustamiseks vajalikud ettevalmistused kestsid kokku kaks kuud.

Esimene koosviibimine heategevuskampaania läbiviimiseks toimus 06.10.2014. Koosistumisel arutleti, kas ja miks oleks oluline alata heategevuskampaania Iluhya Keskkooli toetamiseks. Pakuti välja erinevaid võimalikke tegevusi, mis tuleks kampaania käigus läbi viia (video, Facebook, korjanduskast, plakatid jne), et jõuda soovitud tulemuseni – koguda raha Iluhya Keskkoolile piksevardasüsteemi soetamiseks. Lisaks arutleti, kuidas annetajate poole pöörduda. Koosolekul osalesid kõik TÜ Pärnu kolledži 3. kursuse sotsiaaltöö korralduse üliõpilased. Ideede leidmiseks kasutati ajurünnaku meetodit ning pandi kirja kõigi osalejate mõtted ning ettepanekud.

Kampaania puhul on oluline, et tegevused oleksid mitmekülgsed. Määrati vajalike tegevuste eest vastutajad kampaania edukaks läbiviimiseks. Ajurünnaku käigus jõuti järeldusele, et oluline on luua oma kampaania lehekülg Facebooki, kuna see on kõige kiirem ning lihtsam viis info jagamiseks. Järgmisel päeval, 07.10.2014, loodi kokkulepitud sotsiaalmeedia lehekülg. Lisaks avalikule Facebooki leheküljele loodi ka oma privaatne grupp, mille eesmärk oli heategevuskampaanias osalejate omavahelise privaatse info jagamine. Oluliseks peeti ka oma meiliaadressi loomist. Kindlat perioodi kampaania läbiviimiseks paika ei pandud. Kampaania sihtgrupiks määrati Tartu Ülikooli üliõpilased, õppejõud ning töötajad. Rohkem informatsiooni esimese koosistumise kohta on toodud lõputöö lisas 2.

12.10.2014 teatas õppejõud Liina Käär, et kampaania TÜ Pärnu Kolledžisse üleskutse saatja, Michael Albe, tuleb Tansaanias olevast olukorrast kolledžisse loengut pidama. Oluline oli kampaania algatajaga isiklikult kohtuda, et veenduda Iluhya Keskkooli

abistamise vajaduses. Kohtumine toimus 6.11.2014 ning loengu pikkuss oli kaks akadeemilist tundi.

Kampaaniategevuste mitmekesistamiseks otsustati kasutada erinevaid viise, et annetuste kogumine oleks võimalikult efektiivne. 13.10.2014 toimus esimene ametlik koosolek, mille eesmärk oli kampaaniavideo kava koostamine. (vt Lisa 3) Teine koosolek (vt Lisa 4) toimus 23.10.2014, kus taaskord oli kõige olulisem punkt video loomine ning vastutajate valimine. Lisaks toodi välja, et kuna kohtutakse ka toetatava kooli olukorraga kursis oleva isikuga, siis on oluline kirja panna kõik, mida soovitakse välisloengupidajalt küsida. Koosolekute vahepeal toimus samuti pidev infovahetus, mis ei ole protokollitud. Aktiivne kirjavahetus toimus ka üleskutse saatja preester Michael Albega, mille kaudu saadi informatsiooni Iuhya Keskkooli, sealse olukorra ning õpilaste kohta.

Kolmas koosolek (vt Lisa 5) toimus 30.10.2014, kus pandi kirja tegevuse käigus tekkinud küsimused ja uued mõtted. Taaskord pandi paika vastutajad erinevatele tegevustele ning vajalik info, millest peaksid kõik asjas osalejad teadlikud olema.

06.11.2014 kell 11.00 toimus kohtumine preester Michael Albega. Loengus osales ka teisi sotsiaaltöö korralduse tudengeid. Lisaks tudengitele võtsid osa keeleosakonna juhataja Katrin Saks, TÜ Pärnu Kolledži õppejõud Valter Parve, spetsialist Liina Käär ning Pärnu Postimehe ajakirjanik Annika Põldre. Loeng andis tudengitele võimaluse saada ülevaade Iuhya keskkoolis toimuvast ning üldisest sotsiaal-majanduslikust olukorrast Tansaania. Pärast loengut toimus filmimine kampaaniavideo tarbeks. 08.11.2014 ilmus Pärnu Postimehes lugu preester Michael Albest ja algatatud annetuskampaaniast.

15.11.2014 valmis üliõpilase Hanna Heeringu isa poolt valmistatud annetuskast ning samal päeval toimus ka neljas koosolek. (vt Lisa 6) Vahetult pärast koosolekut valmisid heategevuskampaania tarbeks kujundatud plakatid ning infolehed. 25.11.2014 valmis pärast mõningaid parandusi ka kampaania tarbeks filmitud üleskutse video. Videos astusid üles kampaaniaga tegelevad üliõpilased ning Michael Albe. Vahetult enne heategevuskampaania avalikustamist tutvustasid üliõpilased Merili Veskmets ja Kristi

Kähär oma tegevust TÜ Pärnu kolledži direktorile, et saada heakskiit kampaania läbiviimiseks TÜ Pärnu Kolledži nime alt ning anda ülevaade juba tehtust. Projekt sai heakskiidu ja vestlust direktor Henn Vallimäega loetakse ka kui viiendat koosolekut. (vt Lisa 7) Kogu tegevus avalikustati 01.12.2014. Sel päeval pandi TÜ Pärnu Kolledži garderoobi välja annetuskast koos plakati ja voldikutega, avalikustati Facebooki leht koos üleskutse video ja vajaliku heategevuskampaaniat selgitava informatsiooniga.

Käesoleva kampaania ettevalmistavate tegevuste hulka kuulus koosolekutel osalemine, protokollide kirjutamine, ajurünnakute läbiviimine, vabatahtlike kaasamine, kohtumine kampaania algataja preester Michael Albega, pidevad arutelud väljaspool koosolekuid ning kirjavahetus Iluhya Keskkooli direktorissi Sperancia Thadeoga. Kahe kuu jooksul tehti valmis kampaaniat toetav video, voldikud, korjanduskast, Facebooki lehekül, meiliaadress ning plakatid. Kampaania raames korraldatud koosolekuid tehti rohkem, kui töös on välja toodud. Kõikidel koosolekutel arutatut ei ole võimalik välja tuua, kuna mitu koosoleku protokolli hävines arvuti tehnilise rikke tõttu. Olemasolevad protokollid on töös välja toodud.

2.3.2. Kampaania läbiviimine pärast avalikustamist

Käesoleva heategevuskampaania korraldamine oli osa aine „vabatahtliku sotsiaaltöö korraldus” kodutööst. Vahetult enne kampaania avalikustamist lõppesid aine loengud, pärast mida jäid projektiga tegelema üliõpilased, kellel oli suurem tahe ning võimalus heategevuskampaaniaga jätkata. Pärast kampaania avalikustamist tegeles projektiga edasi üliõpilane Merili Veskmets ning mõningates tegemistes osales ka üliõpilane Kristi Kähär. Sponsorkirjade saatmisel olid abiks üliõpilased Jane Tohvert ja Ann Tuulik Jürgenstein. Käesolevas alapeatükis on kirjeldatud tegevusi annetuste kogumiseks ning projekti tutvustamiseks pärast projekti avalikuks tegemist ajavahemikul detsember 2014 kuni mai 2015.

Pärast avalikustamist koosolekuid enam ei protokollitud, kuna kampaania tegevustes osales üldiselt ainult töö autor. Viimane ehk kuues koosolek (vt Lisa 8) toimus Kristi Kähäri ja Merili Veskmetsa omavahelise ajurünnakuna. Kui kampaania

käimalükkamisel peeti projekti sihtgrupiks TÜ Pärnu Kolledži üliõpilasi, õppejõude ja teisi töötajaid, siis kohe pärast avalikustamist otsustati kampaaniat tutvustada ka laiemale ringile ning kohe alustati ka sponsorite otsimisega. Infokirjade saatmine Pärnu ettevõtetele leidis aset detsembrikuu jooksul (nt Apollo Kino, OÜ MS Balti Trafo, OÜ Harmet, OÜ Scanfil, Trimtex Baltic OÜ, OÜ Karjamõisa, OÜ Marmorest, OÜ Metsis, AS Japs, Aknakoda OÜ, A. Le Coq). Sponsorkirjade saatmine lõpetati ruttu, kuna enamus ettevõtted ei reageerinud saadetud kirjadele või saatsid eitava vastuse. Paljud eitavalt vastanud ettevõtted olid kas juba oma annetuse mingile muule sihtgrupile teinud või ei soovinud teha annetusi Eestist väljapoole. Põhjus, miks sponsorkirjade saatmise kaudu annetusi koguda ei olnud võimalik, võib olla ka asjaolu, et kirju saadeti erinevatele ettevõtetele ilma kindlat sihtgruppi valimata.

14.12.2014 toimus Tõstamaa Jõululaat, millest võttis annetuskastiga osa Liina Käär ning suheldes laadal osalejatega ja projekti tutvustades kogus ta paari tunni jooksul koguda 25 eurot. Käär tõdes, et heategevuskampaania tegevuse eesmärgi selgitamine läbi isikliku pöördumise on üpris tõhus viis annetuste kogumiseks.

09.01.2015 käisid Merili Veskmets ja Kristi Kähär kampaaniat tutvustamas grupile TÜ Pärnu Kolledži avatud ülikooli tudengitele. Taaskord tuli tõdeda, et isiklik pöördumine on tõhus viis annetuste kogumiseks - kümne minutilise teavitustöö tulemusena õnnestus üliõpilastel koguda 10 eurot Tansania kooli piksevardasüsteemi tarbeks.

12.01.2015 tutvustasid Veskmets ja Kähär heategevuskampaaniat TÜ Pärnu Kolledži valitsusele. Valitsuse koosoleku alguses kümneminutilise teavitustöö andis esinejatele juurde motivatsiooni ning uusi ideid projekti läbiviimiseks. Hea sõna ning positiivne tagasiside kolledži valitsuse poolt oli oluline tagasiside. Rahalist panust heategevuskampaaniale sealt ei tulnud.

19.01.2015 osales Merili Veskmets maailmahariduse mitteformaalsel koolitusel Pärnu Noorte Vabaajakeskuses, kus oli koolitajaks MTÜ Mondo (arengukoostööle, maailmaharidusele ja humanitaarabile pühendunud sõltumatu Eesti organisatsioon) noorsootöötaja Terje Tamm. Iluhya Keskkooli probleemi tutvustamiseks anti kümme minutit. Tamm soovitas Veskmetsal ühendust võtta MTÜ Mondo juhatuse liikme Riina

Kuusik-Rajassaarega, kes tegeleb erinevate heategevuskampaaniate koordineerimisega Aafrikas.

02.03.2015 toimus nõupidamine MTÜ Mondo juhatuse liikme Riina Kuusik-Rajassaarega, kes juhib MTÜ Mondo toetusprogramme Ghanas, Keenias, Ugandas ja Afganistanis. Ta on töötanud aastaid rahvusvaheliste suhete lektorina, UNHCRi vabatahtlikuna pagulaslaagrites Aafrikas. MTÜ Mondo juhatuse liige soovitas Merili Veskmetsal kirjutada Facebooki gruppi „Eestlased Aafrikas”, mille liikmeteks on inimesed, kes on Aafrikaga mingil moel seotud. Kuusik-Rajassaare sõnul peaksid sealsed inimesed oma seotuse tõttu Aafrikaga üleskutsele reageerima ning võimalusel pakkuma lahendusi koolile annetuste kogumiseks.

Vahetult pärast kohtumist kirjutas Veskmets Pärnu Postimehe ajakirjanikule, Annika Põldrele, sooviga kajastada tegevuse olulisust Pärnu Postimehes, et selgitada inimestele projekti tegevuse tagapõhja. Ajakirjanik oli huvitatud artikli kirjutamisest ning avalikustamisest.

09.03.2015 kirjuatas töö autor Facebooki gruppi „Eestlased Aafrikas”, kus on 159 liiget. Liikmeks saavad ainult need inimesed, kellel on mingi seos Aafrikaga. Veskmets sai grupi liikmeks pärast heategevuskampaania tutvustamist ning selgitamist, miks soovitakse liikmeks astuda. Iluhya Keskkooli piksevardasüsteemi kampaania tegevuse kirjeldusele ja üleskutsele toetada tegevust ideede või annetuste kaudu, vastas kaks liiget. Esimene neist oli häiritud sellest, et kogutakse annetusi piksevardasüsteemi soetamiseks, kui tuleks toetada hoopis vaesusust Aafrikas. Naisterahva sõnul on puud mõeldud äikese maandamiseks ja selleks ei ole vaja püstitada eraldi piksevardasüsteemi. Teine vastaja soovitas kirjutada Hooandja Ühisrahastusplatvormi, kus head ideed leiavad toetuse. Paar päeva pärast postitamist võttis Veskmetsaga ühendust Õhtulehe ajakirjanik, Katrin Helend-Aaviku, sooviga kirjutada lugu käesolevast tegevusest. 18.03.2015 ilmus Õhtulehes artikkel pealkirjaga „Tudengid koguvad raha Tansaania kooli piksevarda jaoks” (Helend-Aaviku 2015).

13.03.2015 ilmus Pärnu Postimehes artikkel pealkirjaga „Tudengid kutsuvad aitama Aafrikat”. Artiklis oli esile tõstetud ka kontonumber, kuhu piksevarda tarbeks raha sai

annetada. (Põldre 2015) Artikkel tekitas inimestes huvi heategevuskampaania vastu. Pärast artikli ilmumist teatasid paljud eelnevalt kampaania suhtes skeptilised olnud sõbrad ning tuttavad, et see tekitas nendes soovi käesolevast kampaaniast rohkem teada saada. Küsiti kampaania kohta rohkem ning paljud avaldasid arvamust, et tegemist on väga huvitava ettevõtmisega, millel on muljetavaldav eesmärk. Märkimisväärselt rahalist toetust artikli ilmumine endaga kaasa ei toonud. Kokku tuli annetusi 15 euro väärtuses.

Õhtulehes ilmunud artikkel äratas huvi Terevisiooni toimetajas Marian Võsumetsas, kes avaldas soovi Terevisioonis antud teemal vestelda: „Tere, Merili! Sooviks ETV Terevisioonis veidi juttu teha piksevarda jaoks raha kogumiseks. Kas tohin paluda Sinu telefoninumbrit, võtaksime ühendust?” kirjutas Võsumets. 20.03.2015 kell 7.18 toimus Terevisioonis jutuajamine saatejuhi Katrin Viirpaluga, kellega arutleti järgmistel teemadel – projekti jõudmine TÜ Pärnu Kolledžisse, miks otsustas õppejõud Liina Käär üleskutset tutvustada sotsiaaltöö 3. kursuse üliõpilastele, kuidas kindlustatakse annetuste jõudmist sihtpunkti ning mis ajendas üliõpilast Merili Veskmetsa heategevuskampaaniaga tegelema (Rühm tudengeid...2015).

Osalemine riiklikus meedias tõi endaga kaasa palju positiivset vastukaja. Taaskord mitmed projektiga tegelejate sõbrad ning tuttavad kiitsid projektiga tegelemise heaks ning tõdesid, et tegemist on olulise kampaaniaga, mille eesmärk on palju sügavam, kui lihtsalt annetuste kogumine piksevardasüsteemi soetamiseks. Terevisioonis osalenud üliõpilane leiab, et käesoleva kampaania puhul oli pääsemine Terevisiooni suur samm. Arenguriikide toetamine läbi annetuste kogumise on teema, mis võiks eestlastele huvi pakkuda. Terevisiooni saatejuhi Katrin Viirpalu sõnul on piksevarda jaoks annetuste kogumine pealtnäha üks kentsakas idee (*Ibid*). Sarnaselt mõtlesid ilmselt paljud eestlased, kuid uurimustöö autor usub, et pärast selgitustööd Terevisioonis muutsid paljud saate vaatajad oma arvamust kampaania kohta. Avalik tähelepanu tekitas huvi uutele koostööpartneritele ning tõi annetuskontole juurde paarkümmend eurot. Oma kiidusõnad projekti arengule saatis kirja teel ka MTÜ Juhatuse liige Riina Kuusik-Rajassaar, kes pakkus võimalust kajastada tegevust ka „Muuda maailma“ Facebooki lehel ja peatselt väljaminevas Maailmakooli uudiskirjas. (Kirjavahetus Riina...2015)

Vahetult pärast esinemist Terevisioonis avaldas huvi koostööks ka Arengukoostöö Ümarlaua kommunikatsioonispetsialist Getrin Reesaar. 24.03.2015 toimus telefonikõne, kus Veskmets ja Reesaar arutasid viise võimalikuks koostööks. Edaspidine suhtlus toimus meili teel. Reesaar pakkus välja osalemist üritusel „Maailmapäev 2015 – Lapsed terves ilmas”. (Kirjavahetus Arengukoostöö...2015) Üritus toimub 30. mail. Kümnendat aastat toimuv kogupereüritus on sel aastal eriline, kuna Euroopa Komisjon võttis vastu otsuse kuulutada 2015. aasta teemaks arengukoostöö. See on esimene kord, kui Euroopa teema-aasta pühendatakse Euroopa-välisele poliitikale. Maailmapäeva eesmärk Euroopa arengukoostöö aastal on suurendada meie teadlikkust sellest, kuidas igaüks saab panustada kõikide maailma inimeste parema elu kujundamisse. (Maailmapäev 2015)

Lisaks pakuti võimalust kirjutada ka artikkel Maailmapäeva teemalisse erilehte. „AKÜ annab maikuus välja Maailmapäeva teemalise erilehe, mis ilmub Õhtulehe ja eesti- ning venekeelse Linnalehe vahel, lisaks Õhtulehe veebiportaalil. Erilehe trükiarv on 145 000, lisaks loeb Õhtulehe veebi iga päev ligikaudu 500 000 inimest. Pakume kõigile Maailmapäevast osavõtjatele võimaluse enda tegevusi erilehes tutvustada. Teema peaks olema otseselt või kaudselt lastega seotud. Artikli sisu peaks puudutama olulisi laste heaolu mõjutavaid teemasid, nagu tervishoid (seksuaalharidus), haridus, kaubandus (lapstööjõu kasutamine), tarbimine (liigtarbimine järgmiste põlvkondade arvelt) jt” kirjutas Reesaar. (Kirjavahetus Arengukoostöö...2015) Töö autor võttis vastu võimaluse osaleda „Maailmapäeval” ning lisaks kirjutati artikkel Õhtulehe lisalehte, mis ilmub 27. mail koos teiste Maailmapäeval osalejate kirjutatud artiklitega.

29.03.2015 kohtuti Janika Vaikjärvega, kes on *Ladies Trekking Club* asutaja ning toetab mitmeid Tansaania koole vajalike õpikutega. Pärast tunniajalist vestlust pakkus Vaikjärv välja võimaluse võimalikuks koostööks. Tansaania koolilastele õpikute kogumiseks on naine kokku pannud raamatu „*Dreamers & Doers*”. „Ma ei tahtnud minna ja lihtsalt küsida raha inimestelt, et aidata õpikuid osta. Sidusin oma hea teo raamatuga „*Dreamers & Doers*”” räägib Janika Vaikjärv intervjuus (Lisa 9). Vaikjärv pakkus meile võimalust osaleda raamatu müügis ning selle kaudu koguda annetusi Iluhya Keskkooli piksevardasüsteemi tarbeks. Raamatu kogumaksumus on 20 eurot, millest 5 eurot läheks õpikute projekti toetamiseks, 5 eurot käesoleva projekti

toetamiseks ning 10 eurot muudeks kuludeks. Kahjuks ei ole võimalik käesoleva lõputöö autoril raamatute müümisega aktiivselt tegeleda enne suve. Raamatuid hakatakse müüma Maailmapäeval, mis toimub 30. mail. Sobiva võimaluse tekkimisel müüakse raamatuid ka uurimistöö autori sõpradele ja tuttavatele.

Heategevuskampaania „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” pidi esialgu toimuma 2015. aasta veebruari lõpuni, kuid annetuste vähesuse tõttu otsustati kampaaniaga edasi tegeleda maikuu lõpuni. Raamatu „*Dreamers & Doers*” ostmisest ja müümisest saavad kasu kaks projekti, mille eesmärgiks on toetada laste hariduse omandamist.

30.05.2015 toimub projekti tutvustus Maailmapäeval, millel osalemisega lõppeb ka heategevuskampaania „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” tegevus. Juunikuu esimesel nädalal saadetakse kogutud annetused Iluhya Keskkoolile. Hoolimata asjaolust, et ei suudetud koguda raha kogu piksevarda soetamiseks ning paigaldamiseks, saadetakse TÜ Pärnu Kolledžisse tõestus selle kohta, kui piksevarras on paigaldatud. Piksevardasüsteemi soetamise ning paigaldamise tõestuseks saadetakse tšekid piksevarda paigaldamiseks ja muretsemiseks läinud kulutuste kohta.

Projekti avalik tegevus toimus kuue kuu jooksul. Selle aja jooksul toimusid mitmed kohtumised annetamisega kokku puutunud inimestega, projekti tutvustamiseks kohtumised ajakirjanikega, esinemine üleriigilises televisioonis, Maailmapäeval osalemine, Facebooki lehe täiendamine, projekti tutvustamine tudengitele ning sõpradele ja tuttavatele. Annetuste kogumise periood oli kuus kuud ning selle aja jooksul koguti annetusi ligikaudu 167 eurot.

Järgnevalt toob lõputöö autor välja peamised oletatavad põhjused, miks ei suudetud eesmärgipärast summat kokku koguda:

1. Kampaania korraldamisel ei pööratud piisavalt tähelepanu isiklikule pöördumisele.
2. Heategevuskampaania eesmärk jäi paljudele kampaaniast kuulnud inimestele võõraks, kuna kampaania eesmärgiks oli toetada kauget arenguriiki.
3. Kogu tegevus toimus liiga pika perioodi jooksul ja ei olnud piisavalt intensiivne.
4. Kampaaniaga tegelevate inimeste arv oleks võinud olla suurem.

5. Ei kaasatud piisavalt vabatahtlikke.
6. Kampaania läbiviijatel puudus oskus ja kogemus kampaania läbiviimiseks.
7. Kampaania korraldamise aeg ei olnud piisavalt konkreetne.
8. Kampaaniaga ei olnud võimalik igapäevaselt tegeleda.

Töö autor leiab, et taoline heategevuskampaania, mis on mõeldud abistamiseks inimesi, kes on Eestit väljas, vajab rohkem osavõtjaid ning aktiivsemat tööd. Uurimustöö autori arvates oleks kampaania olnud edukam, kui kampaania eesmärk oleks olnud aidata Eesti abivajajaid. Kooli ning töö kõrvalt ei olnud võimalik kampaania tegevusega igapäevaselt tegeleda, mis oli ilmselt peamiseks põhjuseks ning probleemiks, miks ei suudetud vajalikku summat kokku koguda. Töö autori jaoks oli tegemist esmakordse kampaania korraldamise kogemusega. Kampaania käigus ei õnnestunud koguda piisavalt annetusi aitamaks Iluhya Keskkooli, kuid kogu tegevus andis hea kogemuse ja palju uusi teadmisi annetamisega seoses.

2.4. Heategevuskampaania tagasiside

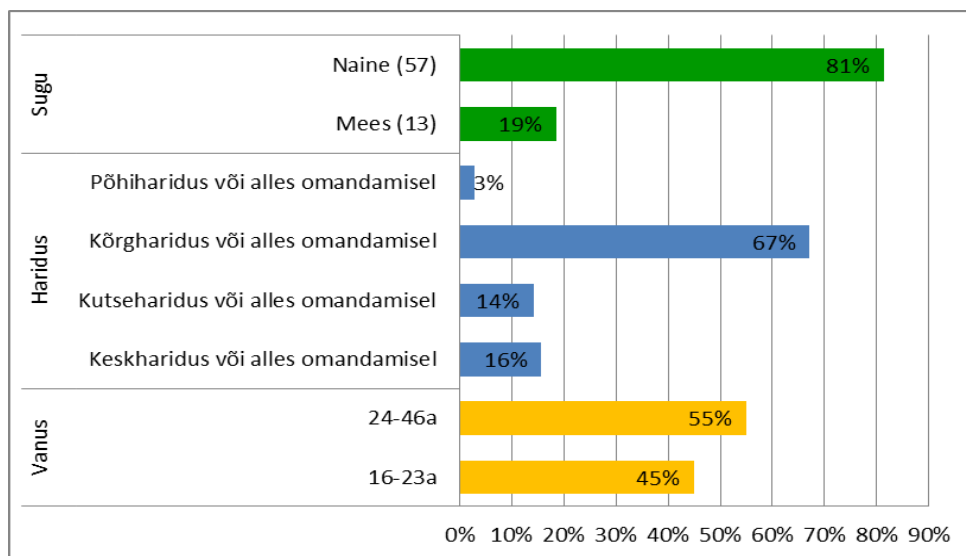
Käesolevas alapeatükis on välja toodud inimeste arvamus heategevuskampaania „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” kohta. Inimeste seisukoha välja selgitamiseks koostati ankeetküsitlus. Lisaks on välja toodud Õhtulehes ilmunud artikli kommentaare. Ajalehe Pärnu Postimees lugejad ei avaldanud kirjalikult oma arvamust, kuid tagasisidena võib lugeda toetavaid telefonikõnesid pärast artikli ilmumist uurimistöö autori tutvuskonna poolt. Esimesena tuuakse välja ajalehe Õhtuleht kommentaarid, seejärel analüüsitakse ankeetküsitluse vastuseid. Välja on toodud ka arvamus arenguriikide toetamise kohta ning mida andis heategevuskampaania korraldamine projektiga tegelenud üliõpilastele.

Esimene kirjalik tagasiside projekti tegevusest ilmus Õhtulehe lugejate poolt pärast artiklit „Tudengid koguvad raha Tansaania kooli piksevarda jaoks”. Artikkel ilmus Õhtulehes, Ajakirjaniku Helend-Aaviku sõnul on tegemist teemaga, mis pakub lugejatele huvi. Kampaania eestvedaja otsustas pakkumise vastu võtta, et kampaaniat suuremale lugejaskonnale tutvustada. Artiklile vastas seitse lugejat, kellest kuus pidas tegevust ebavajalikuks või avaldati umbusklikkust. Õhtulehe kommentaare saab lugeda töö lisast nr 11.

25.03.2015–13.04.2015 viis töö autor läbi poolstruktureeritud ankeetküsitluse selgitamaks, mida arvatakse heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansania Iluhya Keskkoolile”; mida arvatakse üleüldiselt arenguriikide toetamisest ning kas inimesed on valmis andma oma rahalise panuse projekti toetamiseks. Ankeetküsitlus (Lisa 10) koosnes 12 küsimusest, mis sisaldas nii avatud kui suletud küsimusi. Vastajaid leiti Facebooki kaudu, kus jagati teadet võimalusena anda tagasiside käesolevale projektile. Vastata said ka inimesed, kes projektist eelnevalt kuulnud ei olnud, kuid soovisid arvamust avaldada arenguriikide toetamise kohta. Ankeetküsitlust jagati kampaania Facebooki lehel, TÜ Pärnu Kolledži Allilma Facebooki lehel ning uurimistöö autori privaatsel Facebooki lehel. Kampaania Facebooki leht oli kättesaadav ka Terevisooni Facebooki lehel (ETV Terevisioon...2015).

Kahekümne päeva jooksul kogunes 70 ankeeti, mida kasutati andmete analüüsimisel. Analüüsimisel vaadeldi eraldiseisvalt kõrgharidusega või kõrgharidus omandamisel ning vähem kui kõrgharidusega vastanute tagasisidet. Avatud küsimuste puhul toodi välja sisukaimad ning populaarseimad vastused.

Küsimustikule vastajatest ülekaaluka enamuse (81%) moodustasid naised. Meessoost vastajaid oli kolm korda vähem kui naisi (19%). Üle poole vastajatest (67%) moodustasid kõrgharidusega või kõrgharidust omandavad inimesed. Kutseharidusega või kutseharidust omandavaid ning keskharidusega või keskharidust omandavaid vastajaid oli enam-vähem võrdselt (kutseharidus või kutseharidus omandamisel 14% ning keskharidus või keskharidus omandamisel 16% vastajatest). Kõige vähem küsitlusele vastajatest oli põhiharidusega või põhiharidust omandavaid inimesi (3%). Aktiivsemad vastajad olid vanuses 24–46 eluaastat. Küsitlusele vastanute sotsiaaldemograafilised andmed on toodud joonisel number 1.

Joonis 1. Küsitlusele vastanute sotsiaaldemograafilised andmed. (autori koostatud)

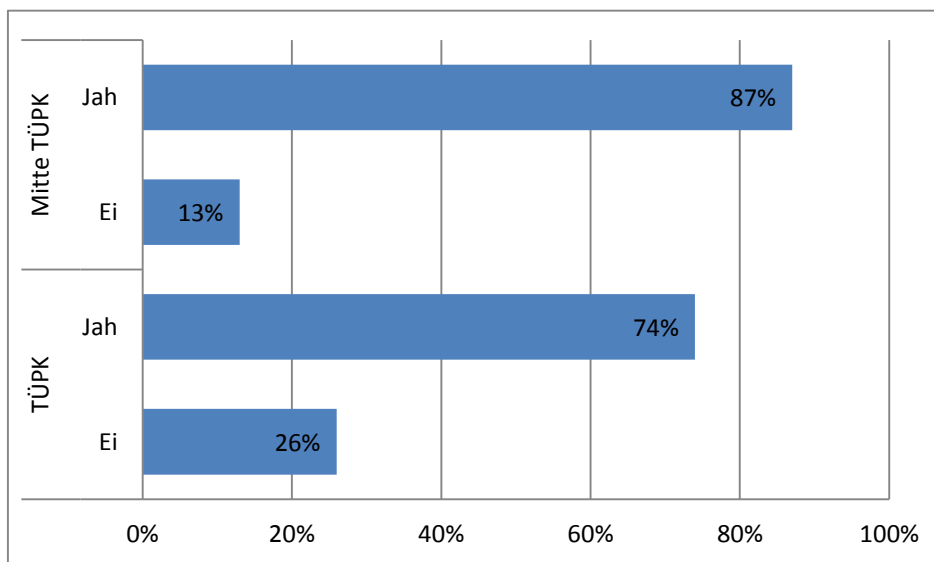
Võrreldes erinevaid haridustasemeid on näha, et 67% vastanutest on kõrgharidusega või on kõrgharidus omandamisel. Vastanute hulgast 33% ei oma kõrgharidust. Kuna kampaania sai alguse TÜ Pärnu Kolledžist, võib see olla üks põhjus, miks on küsitlusele rohkem vastanud just kõrgharidusega või kõrgharidust omandavate inimeste seas. Infot heategevuskampaania kohta oli võimalik saada paljude kanalite kaudu: Terevisioon, Õhtuleht, Pärnu Postimees, Facebook. Eelneva põhjal võib ka järeldada, et kõrgharidusega või kõrgharidust omandavad inimesed märkavad taolisi kampaaniaid rohkem ning soovivad oma arvamust avaldada.

Edaspidi on omavahel võrreldud kõrgharidusega või kõrgharidust omandavaid ning mitte kõrgharidust omavaid vastajaid. Analüüsis pole välja toodud soolisi erinevusi, kuna naissoost vastajate osakaal on märgatavalt suurem.

Küsimustikku oli võimalus täita ka neil, kes ei olnud eelnevalt kampaaniast kuulnud. Eesmärk oli selgitada küsimustikule vastanute üldine arvamus arenguriikide toetamise kohta annetuste kaudu. Küsimusele „Kas oled kuulnud heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”?”, vastas 70-st küsimustikule vastanutest 66 vastajat.

Esialgne teavitustöö ning informatsioon projekti kohta jõudis esimesena Pärnu Kolledžisse. Kuna enamus vastajaid on kõrgharidusega või seda omandamas, on oluline

teada, kui paljud nende seas on TÜ Pärnu Kolledži üliõpilased ning kas eelnevalt oldi projektist kuulnud või mitte. Koolis õppivate ankeedi täitnud üliõpilaste seas 74% vastajatest oli käesolevast kampaaniast eelnevalt kuulnud ning 26% mitte. Vastajaid, kes ei ole Tartu Ülikooli tudengid, kuid olid eelnevalt kampaaniaga kursis, oli 87%. Eelnevad andmed on kajastatud joonisel nr 2. Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž on joonisel kirjutatud lühendina TÜPK.

Joonis 2. Kas oled kuulnud heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”? (autori koostatud)

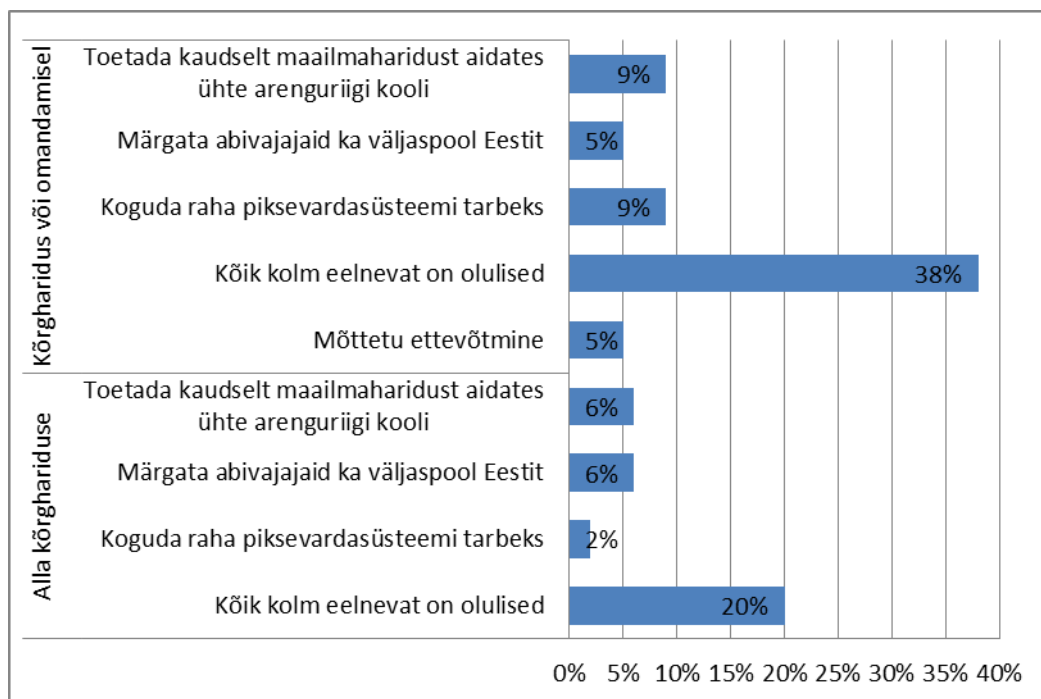
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži üliõpilaste seas oli rohkem neid, kes vastasid küsimustikule, kuid ei olnud eelnevalt kampaaniast midagi kuulnud. Need vastajad, kes ei olnud TUPärnu Kolledži tudengid, olid kampaaniast teadlikumad. Põhjus, miks TÜPK üliõpilaste seas on rohkem kampaaniast mitteteadlikke vastajaid võib olla asjaolu, et soovitakse üksteist ankeetide täitmisel toetada ka siis, kui käesoleval teemal teadmised puuduvad või soovitakse arvamust avaldada üldiselt arenguriikide toetamise kohta. Joonise põhjal võib järeldada, et kõrgharidusega või kõrgharidust omandavate vastajate seas ei ole enamuses TÜPK üliõpilased, vaid vastanuid on erinevas vanuses ning erineva taustaga.

Küsimusele, mille eesmärgiks oli teada saada, mida arvatakse heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”? vastas 70-st ankeedi täitnud inimesest 31 (44%). Kõrgharidusega või kõrgharidust omandavaid inimesi oli 16 ning

alla kõrghariduse 15 vastajat. Kõigi vastanute kommentaarid käesoleva heategevuskampaania kohta on positiivsed. Ükski vastanutest ei leidnud, et tegemist oleks ebavajaliku kampaaniaga. Oluliseks peetakse laste haridust ning mitmel korral toodi välja see, et on tore, et sellise projektiga tegelejad on just noored. Märkimisväärseid erinevusi haridustaseme järgi vastanute vahel ei esine. Kui võtta arvesse, et ankeedi täitjaid oli kokku 70, kuid käesolevale küsimusele vastajaid ainult 31, siis rohkem kui pooled ei pidanud vajalikuks oma arvamust avaldada. Vastanute arvamused on välja toodud lõputöö lisas number 12.

Küsimusele „Mis on sinu jaoks kõige olulisem antud kampaania puhul?“, vastas 70-st ankeedi täitjast 64, mis on 91% vastanutest. Täpsema informatsiooni leiab jooniselt number 3.

Nii kõrgharidusega või kõrgharidust omandavad, kui ka alla kõrgharidusega vastanud pidasid üheaegselt kõige olulisemaks vastusevarianti, mis sisaldas kolme vastust korraga – toetada kaudselt maailmaharidust aidates ühte arenguriigi kooli, märgata abivajajaid ka väljaspool Eestit ning koguda raha piksevardasüsteemi tarbeks. See teeb üle poole kõigist 64-st vastanust (58%). Kõrgharidusega või kõrgharidust omandavate vastanute seas oli 5% kõigist 64-st vastajast (3 vastajat), kes arvasid, et tegemist on mõttetute ettevõtmisega. Kõrgharidust mitte omandavate vastanute seas oli 2% neid, kes pidasid kampaania põhieesmärgiks ainult raha kogumist piksevardasüsteemi soetamise tarbeks. Eelneva joonise põhjal võib järeldada, et 93% vastanutest peab kampaania puhul oluliseks peale annetuste kogumise ka muid näitajaid.

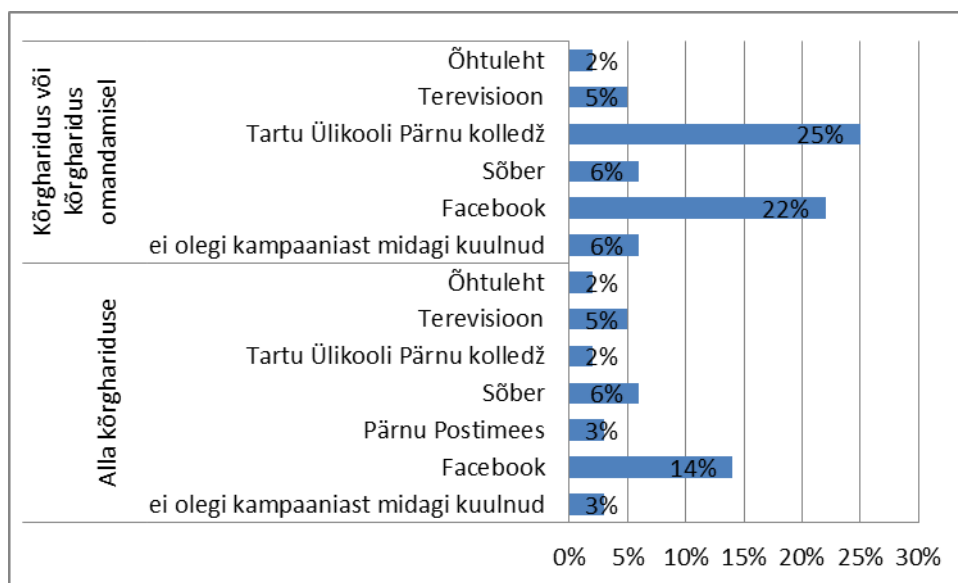

Joonis 3. Mis on Sinu jaoks kõige olulisem antud kampaania puhul? (autori koostatud)

Käesolevast kampaaniast oli võimalik informatsiooni saada TÜ Pärnu Kolledži, Pärnu Postimehe, Õhtulehe, Terevisiooni ning Facebooki kaudu. Lisaks oli võimalus informatsiooni saada ka sõbra või tuttava kaudu. Küsimusele „Mille kaudu kuulsid heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”?”, vastas 70-st vastajast 64 (91%). Kõige populaarsemaks vastusevariandiks osutus Facebook – 64-st vastajast 36%, 27% sai teada TÜ Pärnu Kolledži kaudu, 12% kuulis projektist sõbra käest, 10% Terevisioonist, 4% Õhtulehest ning 3% Pärnu Postimehest. Neid vastajaid, kes ei olnud enne küsimustikule vastamist projektist midagi kuulnud oli 9%. Eelnevad andmed on kajastatud joonisel number 4.

Kõrgharidus käes või omandamisel grupi seas oli kõige populaarsem vastus TÜ Pärnu Kolledž ning kõige vähem populaarne Õhtuleht. Kõrgharidust mitte omandavate vastanute seas oli kõige populaarsem kanal Facebook (14%), ning kõige vähem informatsiooni saadi võrdselt Õhtulehe ja TÜ Pärnu Kolledži kaudu. Terevisiooni kaudu said käesoleva projekti kohta informatsiooni mõlemal juhul 5% vastanutest. Võrdselt saadi projekti kohta informatsiooni ka sõbra käest, mõlemal juhul 6% vastanutest. Suuri erinevusi võrreldes kõrgharidusega või kõrgharidust omandavate ning mitte

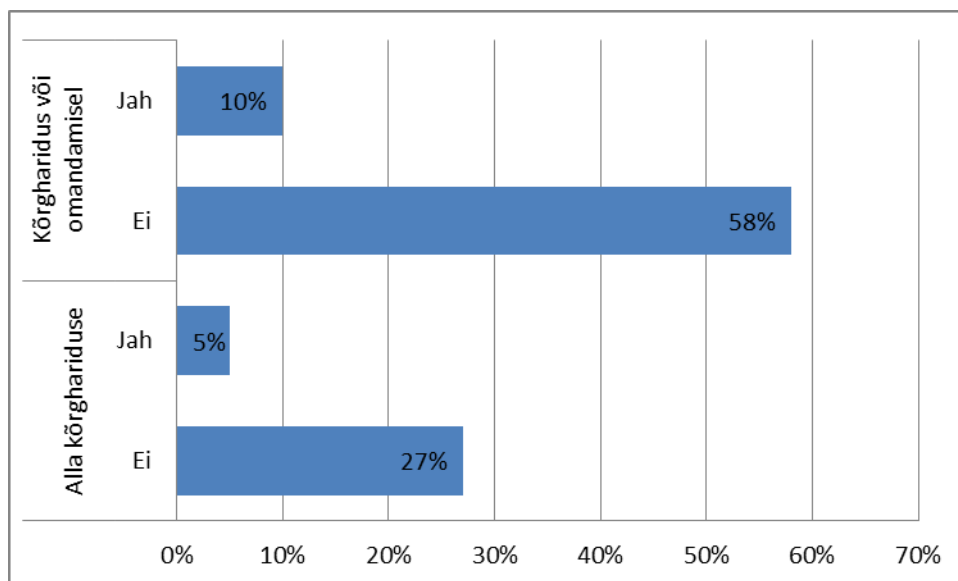
kõrgharidust omandavate vastanute vahel ei esinenud. Rohkem informatsiooni saab jooniselt number 4.

Joonis 4. Millise kanali kaudu kuulsid antud kampaaniast? (autori koostatud)

Kõige suurem erinevus oli see, et enamus kõrgharidusega või kõrgharidust omandavaid vastanuid oli informatsiooni heategevuskampaania kohta saanud TÜ Pärnu Kolledžist. Mitte kõrgharidust omavad vastajaid said oma informatsiooni kampaania kohta peamiselt Facebookist.

Käesoleva heategevuskampaania eesmärk oli ennekoike koguda raha Iluhya Keskkoolile Tansaania. Küsimusele „Kas andsid antud heategevuskampaania raames oma rahalise panuse?“, vastas 70-st ankeedi täitjast 62 ehk 89% kõigist vastanutest. 62-st vastanust 68% olid kõrgharidusega või kõrgharidust omandamas ning 32% vähem kui kõrgharidusega. Kõrgharidusega ja kõrghariduse omandajate seas oli rohkem annetajaid kui mitte kõrgharidust omavatel vastanutel. 62-st (100%) vastanust 15% andis heategevuskampaaniale oma rahalise panuse ning 85% ei soovinud erinevatel põhjustel seda teha. Need tulemused on kajastatud joonisel number 5.

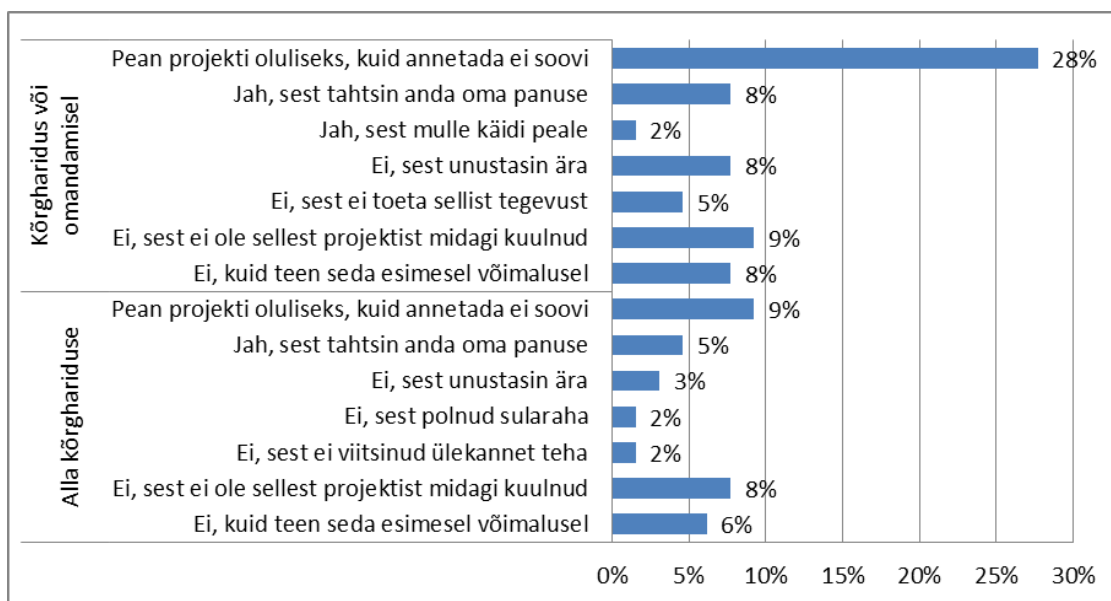

Joonis 5. Kas andsid antud heategevuskampaania raames oma rahalise panuse? (autori koostatud)

Eelneva joonise põhjal võib järeldada, et kõrgharidusega või kõrgharidust omandavad inimesed on rohkem valmis läbi annetuste heategevuskampaaniaid toetama.

Kuna enamus küsitlusele vastanutest ei teinud rahalist panust, siis on oluline teada, mis võib olla taolise käitumise põhjuseks. Selgituseks küsimusele „Kas andsid antud heategevuskampaania raames oma rahalise panuse?“, vastas 70-st vastajast 65 (93%). Vastusevariandid on välja toodud joonisel nr 6.

Jooniselt on näha, et 37% (28% ja 9%) vastanutest peab projekti oluliseks, kuid annetada ei soovinud. Joonise nr 5 põhjal selgus, et oma rahalise panuse andjaid oli rohkem kõrgharidusega või kõrgharidust omandavate inimeste seas. Selgus, et ka kõrgharidusega inimeste seas on neid palju, kes peavad projekti oluliseks, kuid oma rahalist panust anda ei soovi. 11% vastanutest ei andnud oma panust, sest olid unustanud annetada. 5% kõrgharidusega vastanutest ei toeta annetamist arenguriikidele. Kaks protsenti vastanutest tõi põhjuseks annetuste mitte tegemisele sularaha puudumise või viitsimatuse annetust teha.

Joonis 6. Annetuste tegemise selgitus. (autori koostatud)

Populaarseks osutus küsimus selle kohta, mida arvatakse arenguriikide toetamisest üleüldiselt. 70-st ankeedi täitnud inimesest vastas küsimusele 60 (86%), kellest kõrgharidusega või kõrgharidust omandavaid oli 40 (66%). Järgnevalt tuuakse välja mõned vastusevariandid kõrgharidusega või kõrgharidust omandavate vastajate poolt:

„Ma arvan, et see on hea võimalus kaudse tegevuse kaudu anda panus enda poolt arenguriikide arengusse, juhul kui projekt või see mille kaudu annetamine toimub on läbipaistev ja võib olla kindel, et annetamine läheb õigesse (lubatud) kohta”.

„See on vägagi tervitav nähtus, kuna nad on arengust niivõrd palju teistest maas, ei saa nad üksinda mitte kuidagi sellest välja tulla (neil lihtsalt ei ole eeskuju ja võimalusi), kuid arenenud riikidel on võimalused nende abistamiseks olemas. Kaudselt paraneb iga maailmakodaniku elukäik läbi aitamise. Nt nii nagu meid mõjutab praegu Ukraina kriis oma igasuguste sanktsioonidega, mõjub ka see, et maailmas on palju vaeseid piirkondi, kus inimesed ei saa ennast korralikult harida, rääkimata korralikust toidust/joogist ja turvalisest elukeskkonnast”.

„See on muidugi tore, et aidatakse neid inimesi, aga ka Eestis on palju inimesi, kes vajavad mingit laadi abi - lastekodulapsed, loomad varjupaikades, vanurid. Enne tuleks ikka oma riigis asjad korda saada, siis kaugemale minna”.

„Sõltub missugused annetused, et pool annetatud rahast ei läheks kellegi võõra kätte, sest nii asjad on”.

„Minu arvates on see oluline. Tuleb ainult veendunud olla, et sind kuidagi ei petetaks. Selliseid juhtumeid on olnud palju”.

Eelnevate vastuste põhjal on näha, et oluliseks peetakse märgata ning aidata arengust maha jäänud riike. Siiski ollakse ettevaatlikud, kuna alati ei pruugi annetused jõuda sihtmärgini. Järgmisena tuuakse välja mõned vastused mitte kõrgharidust omavate vastanute poolt:

„Kui Eestis kõik korras, siis miks mitte”.

„Arvan, et see on hea mõte, kuid ainult toetustest ei piisa. Peaks ka saatma kohale inimesi kes saavad neid kohapeal aidata”.

„Ausalt öeldes ei hooli aga miks ka mitte jah”.

„Kindlasti väga hea ja üllas tegevus”.

„Tuleb kasuks arenguriikidele”.

Võrreldes omavahel kahe erineva haridusgrupi vastuseid, on näha, et kõrgharidusega või kõrgharidust omandavate vastajate vastused on põhjalikumad ning neid on rohkem. Ka eelnevate jooniste põhjal võib järeldada, et kõrgema haridustasemega inimesed avaldavad arvamust tihedamini.

Küsitluse lõpus anti vastanutele võimalus avaldada arvamust projekti kohta üldisemalt. Küsimustiku koostaja eesmärk oli küsitluse viimase punktiga anda vastajatele võimalus teha erinevaid pakkumisi või anda nõuandeid, kuidas paremini inimesteni pääseda või mida muuta või paremaks teha. 12 vastanut soovis heategevuskampaania kohta veel midagi öelda. Kaheksa neist kasutas võimalust ning soovis projekti läbiviimiseks jõudu ja jaksu. Kolm vastajat leidsid, et oleks vaja rohkem turundust. Üks vastaja avaldas arvamust, et ennekoike tuleks abistada eestlasi ja siis alles teisi rahvusi.

Arvamused heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” ning üldse arenguriikide toetamisest on väga erinevad. On vastajaid, kes on arenguriikide tarbeks annetuste kogumisele täielikult vastu, kuid on ka neid, kes peavad annetuste kogumist arenguriikidele väga vajalikuks tegevuseks. Tuleb välja, et paljudele

eestlastele läheb korda arenguriikide toetamine, kuid rahalist panust anda ei soovita. Pigem eelistatakse toetada Eesti riigis olevaid abivajajaid. Üks põhjus, miks arenguriikidele annetuste tegemine ei ole soositud, on hirm, et annetused ei jõua planeeritud sihtpunkti.

2.5. Heategevuskampaania tagasiside projektis osalenute poolt

Üks heategevuskampaania eesmärk oli heategevuskampaania korraldamise ja läbiviimise kogemuse saamine. Heategevuskampaania käimalükkamisel ning erinevates tegevustes pärast kampaania avalikustamist osales kokku üheksa TÜ Pärnu Kolledži sotsiaaltöö korralduse eriala üliõpilast. Et saada tagasisidet projektis osalenud üliõpilastelt, saatis käesoleva uurimustöö autor Facebooki grupis nimega „SR3” laiali kaks küsimust: 1. Mida andis sulle osalemine projektis „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”? 2. Mida arvad üldiselt arenguriikide toetamisest?

Küsimustele vastas neli projektis osalenud üliõpilast. Kõik üheksa projektis osalenud üliõpilast on grupi liikmed. Üks põhjus, miks vastajaid oli ainult neli, võib olla asjaolu, et kolmanda ja ühtlasi ka viimase kursuse üliõpilased on hõivatud oma lõputööde kirjutamisega. Käesolevas peatükis tuuakse välja nelja projektis osalenud ning oma arvamust avaldanud Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži sotsiaaltöö korralduse 3. kursuse üliõpilaste arvamused projektis osalemise ja arenguriikide toetamise kohta.

Küsimustele, mida arvad arenguriikide toetamisest ning mis andis sulle heategevuskampaanias osalemine, vastasid üliõpilased peamiselt seda, et kampaania läbiviimine andis hea kogemuse kampaania korraldusliku poole pealt ning vajalikke teadmisi ja oskuseid, mis tulevad kasuks ka igapäevaelus. Järgmisena on välja toodud mõned lõigud vastanute arvamustest:

KN: „Arenguriikide toetamine on väga tänuväärne tegevus. Loomulikult võib alati viriseda, et Eestiski palju probleeme, aga nendel on olukord palju hullem kui siin. Kahjuks aga on nende aitamine palju keerulisem, kuna asub meist kaugel. Minu jaoks

oli sellises projektis osalemine esmakordne. Andis juurde teadmisi just arengumaade ja nende erinevate probleemide kohta. Ja loomulikult andis ka järjekordse kogemuse.”

JT: „Antud projekt andis palju kogemusi korralduslikul poolel ning näitas seda, kui raske on inimeste teadlikust äratada. Kindlasti avardas see ka silmaringi, kuna projektiga tegelemiseks oli vaja palju eeltööd teha alustades antud piirkonnaga tutvumisest ning lõpetades sealsete probleemide uurimisega.”

KK: „Kindlasti muutus minu maailmavaade avaramaks tänu sellele projektile – mul ei olnud enne ka midagi arengumaade aitamise vastu, aga nüüd ma arvan, et see võiks olla iga riigi südameasi, et muuta vähehaaval tervet maailma paremaks paigaks. Ise nad erinevatest olukordadest välja ei tule, kui nende hariduse kvaliteet ei parane. Kui aga meie ja ka teised riigid saame neid selles aidata, siis tulevikus võib juhtuda, et nad saavad iseseisvalt hakkama.”

„Kindlasti arendas silmaringi – just selle teemavaldkonna pealt. Muutis julgemaks – kindlasti kui võimalus ja aega tekib, siis tahaks midagi veel korraldada. Õpetas meeskonnas töötamist – et kui oluline on meeskonna valimine, meeskonnas peab valitsema ühine arusaam, mida üritatakse saavutada ning kõik peaksid lõpuni leidma aega ja tahtmist asjaga tegeleda. Ja lihtsalt hea enesetunde, sest olen midagi enda ja teiste jaoks head ära teinud.”

MV: „Käesolevas projektis osalemine ning selle eestvedamine laiendas palju silmaringi ning andis võimaluse kohtuda paljude huvitavate inimestega. Leian, et iga projekti või kampaania eestvedamine või selles osalemine on kogemus igas mõttes, hoolimata sellest, kas projekti üldine eesmärk saab täidetud või ei. Käesolevas heategevuskampaanias tuli tihtipeale oma tegevust põhjendada ning reklaamida, mis arendas palju oskust ennast väljendada ja kehtestada. Suuremate gruppide ees oma tegevuse tutvustamine annab juurde väga palju julgust ning enesekindlust. Kuna käesoleva kampaaniaga tegelemine on toimunud kooli, töö ja trenni kõrvalt ning on olnud oluline leida aega kõigi tegevuste jaoks, siis on projektis osalemine õpetanud ka paremini oma aega planeerima ning sundinud tihtipeale tegema otsuseid, kus tuleb tegevused panna tähtsuse järjekorda. Heategevuskampaania peamiseks eesmärgiks oli

annetuste teel kokku koguda ligikaudu 1700 eurot, et Iluhya Keskkool saaks muretseda enda ühe piksevardasüsteemi, ning selle kaudu kindlustada turvalisem õppekeskkond. 1700 eurost õnnestus oma tegevusega koguda annetusi küll ainult ligikaudu 100 eurot, kuid selle tegevuse käigus olen õppinud ja arenenud väga palju.”

Heategevuskampaanias osalenute tagasisidest saab järeldada, et alati ei ole oluline tegevuse tulemus, vaid protsess. Heategevuskampaania põhieesmärki – koguda annetusi 1750 euro väärtuses – ei suudetud saavutada, kuid eesmärgi saavutamiseks tehtud tegevused olid arendavad ning edaspidises elus kasutoovad.

2.6. Peamised järeldused ja ettepanekud

Selles alapeatükis on kokkuvõtvalt analüüsitud lõputöö uurimisülesandeid. Välja on toodud olulisemad tähelepanekud. Lisaks on lõputöö autori poolt esitatud hinnangud saadud tulemustest, mille põhjal on tehtud järeldused, kuidas ühte heategevuskampaaniat edukalt läbi viia.

Lõputöö esimeses osas on välja toodud heategevuse olemus ning erinevad võimalused selle läbiviimiseks. Selleks peetakse annetamist ning vabatahtlikku tegevust. Annetus on vabatahtlik rahaline või muu kingitus, millega ei kaasne kohustusi, vastuteenet või teenuse osutamist. Annetusi võib koguda abivajajale edasiandmiseks või annetuse koguja oma tegevuste toetamiseks (Annetuste kogumise...2015). Käesoleva lõputöö tarbeks koguti annetusi abivajajatele edastamiseks. Lisaks on annetuse tegemine või annetuste kogumine võimalus aidata kaasa kas üksikisiku või ühiskondliku probleemi lahendamisele või selle tagajärgede leevendamisele.

Vabatahtlik tegevus on oma aja, energia või oskuste pakkumine vabast tahtest ja tasu saamata (Vabatahtliku tegevuse...2006: 4). Käesoleva lõputöö raames läbiviidud heategevuskampaania on korraldatud vabast tahtest ning otsest tasu saamata. Seega heategevuskampaania „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” korraldamisel on kasutatud kahte erinevat heategevuse võimalust.

Kampaania eesmärk oli koguda annetusi piksevardasüsteemi soetamiseks, et toetada turvalisema õpikeskkonna loomist ühes väikeses koolis Tansaanias. Ühe

piksevardasüsteemi maksumus on 1750 eurot, millest õnnestus koguda ligikaudu 167 eurot. Kampaania kestis kokku kaheksa kuud. Kaks esimest kuud tegeleti kampaania avalikustamiseks vajalike ettevalmistustega, milles osalesid üheksa TÜ Pärnu Kolledži 3. kursuse sotsiaaltöö korralduse üliõpilast. Lisaks oli kaasatud kolm vabatahtlikku. Kampaania tarbeks tehti üleskutsevideo, plakatid, voldikud, korjanduskast, Facebooki lehekülg ning kampaania meiliaadress.

Lisaks toimusid erinevad koosolekud, koosviibimised, vabatahtlike värbamine ning pidev kirjavahetus kampaania algataja preester Michael Albega ning info jagamine TÜ Pärnu Kolledžis. Pärast kampaania avalikustamist tegeles kampaaniaga edasi üliõpilane Merili Veskmets ning paaril ettevõtmisel osales ka üliõpilane Kristi Kähär. Annetajateni jõudmiseks kasutati isiklikku pöördumist (jõululaat, kampaania tutvustamine TÜ Pärnu Kolledži valitsusele ja üliõpilastele, pöördumine sõprade ja tuttavate poole), kohtumised annetuste kogumisega tegelevate mittetulundusühingute esindajatega, artiklid ajalehtedes, esinemine Terevisioonis ning peatselt tulev osalemine Maailmapäeval 2015.

Eesmärgiks seatud summat ei suudetud annetuste teel kokku koguda. Siiski usub lõputöö autor, et ka sellest väikesest summast on koolile kasu ning kogutud rahasumma toetab väikese keskkooli õpikeskkonna turvalisemaks muutmist. Heategevuskampaania pööras tähelepanu sotsiaalsele probleemile, mis ei ole seotud Eestiga, mis omakorda juhtis tähelepanu heategevuse olulisusele suuremas mastaabis.

Järgnevalt toob töö autor välja oletatavad põhjused, miks heategevuskampaania annetuste kogumise käigus ei suudetud eesmärgiks seatud 1750 eurot koguda:

1. kampaania korraldamisel ei pööratud piisavalt tähelepanu isiklikule pöördumisele;
2. heategevuskampaania eesmärk jäi paljudele arusaamatuks;
3. annetuste tegemiseks vajalik informatsioon ei olnud piisavalt kättesaadav;
4. kogu tegevus toimus liiga pika perioodi jooksul ja ei olnud piisavalt intensiivne;
5. kampaaniaga tegelevate inimeste arv oli liiga väike;
6. ei kaasatud piisavalt vabatahtlikke;
7. kampaania läbiviijatel puudusid vajalikud oskused ja kogemused.

Oluline on teada, mida üldse arvatakse arenguriikide toetamisest läbi heategevuskampaania ning mida arvatakse heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”. Uurimuse käigus läbi viidud küsitluse tulemusena selgus, et arenguriikide toetamiseks korraldatud heategevuskampaaniate ning käesoleva heategevuskampaania kohta soovivad arvamust avaldada eelkõige kõrgharidusega või kõrgharidust omandavad inimesed (70-st vastajast 67% olid kõrgharidusega või kõrgharidus hetkel omandamisel). Lisaks selgus uurimuse käigus, et naised märkavad arenguriikidega seotud probleeme rohkem kui mehed. 81% küsitluse vastanutest olid naised ning 19% mehed.

70-st vastanust 60 (86%) avaldas oma arvamust küsimuses „Mida arvad arenguriikide toetamisest üleüldiselt?” – tegemist oli avatud küsimusega ning arvamused on väga erinevad. On neid, kes arvavad, et eelkõige tuleks toetada Eesti inimesi ning tegeleda Eestis olevate sotsiaalsete probleemide lahendamisega ning on täiesti vastu raha saatmisele arenguriikidesse. Leidub ka neid, kes ei ole otseselt vastu arenguriikide toetamisele läbi annetuste, kuid peavad siiski olulisemaks eelkõige eestlaste toetamist. Kui jätta välja Õhtulehe artiklit kommenteerinud inimeste arvamused käesoleva projekti kohta ning arvestada ainult küsimustikule vastanud inimeste arvamusi, siis võib vastuste põhjal järeldada, et Eesti inimesele läheb korda arenguriikide toetamine, kuid rahalist panust üldjuhul anda ei soovita.

Heategevuskampaania „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile” kohta avaldatud arvamused kattuvad suuresti sellega, mida üleüldiselt arvatakse arenguriikide toetamisest. On neid inimesi, kes peavad seda heategevuskampaaniat teisejärguliseks ettevõtmiseks, kuid on ka neid, kes peavad käesolevat ettevõtmist väga oluliseks ning on rõõmsad, et sellega tegelevad just noored. Kui taaskord jätta kõrvale Õhtulehe artikli kommenteerijad ja võtta aluseks ainult küsimustikule vastanud inimeste arvamused, siis enamus inimestest peab projekti puhul võrdselt oluliseks kaudselt maailmahariduse toetamist, abivajajate märkamist ka väljaspool Eestit ning koguda raha piksevardasüsteemi tarbeks. Eelneva põhjal võib järeldada, et enamus küsimustikule vastanutest tõdeb, et projekti eesmärk ei ole ainult raha kogumine piksevardasüsteemi

tarbeks, vaid oluline on osata näha käesolevat sotsiaalset probleemi, mis on annetuste kogumise põhjuseks.

Tagasisidena on oluline välja tuua, mida andis heategevuskampaania korraldamine üliõpilastele. Sellega tegelenud üliõpilased andsid kampaania osalemise kohta ainult positiivset tagasisidet, mille põhjal on välja toodud järgnevad märksõnad: silmaringi laienemine, kaasamise oskus, läbirääkimisoskus, ajaplaneerimine, eneseväljendusoskus, julgus, kogemus, suhtlemisoskus, korraldamise kogemus, hea enesetunne. Kokkuvõtvalt võib järeldada, et kampaania läbiviimises osalemine on olnud üliõpilastele hea kogemus, millest saadud teadmised tulevad kasuks ka igapäevaelus.

Käesoleva heategevuskampaania läbiviimise puhul oli oluline ka kampaania korraldamise kogemuse saamine. Saadud tulemuste ja järelduste põhjal esitab lõputöö autor tähelepanekud ning ettepanekud heategevuskampaania läbiviimiseks tulevastele heategevuskampaania korraldajatele:

- hea grupidöö on kõige alus – pidev koostöö ning usaldus grupiliikmete vahel viib eesmärgini.
- vabatahtlike värbamine – vabatahtlikud tegutsevad vabast tahtest, mitte sunniviisiliselt. Vabatahtlike teadmistest, oskustest ja soovist aidata on palju abi.
- vastutajate määramine – igale tegevusele tuleb määrata kindel vastutaja – hoiab kokku vajalikku aega ja aitab vältida segaduse tekkimist.
- järjekindlus – ebaõnnestumise tuleb korral proovida uusi võimalusi.
- konkreetsus – oluline on oma tegevuse eesmärk õigesti sõnastada, et see sihtgrupini jõuaks.
- lööklause – üks lause, mis võtab kampaania tegevuse lühidalt kokku.
- protokollimine – kõik koosolekud ning koosviibimised tuleb protokollida. See tekitab kampaania tegevusest parema ülevaate ning annab võimaluse oma tegevust paremini analüüsida.
- ajurünnakud – kõik ideed tuleb kirja panna, sest kunagi ei tea, milline neist edukaks võib osutuda.
- läbipaistvus – kampaania tegevus peab olema läbipaistev, sest nii tekitab see

usaldust. Info annetuste korjajate kohta peab samuti kergesti leitav olema.

- annetuste kogumiseks ei avaldata survet – annetaja peab saama ise otsustada, kui palju ta soovib panustada.
- sotsiaalmeedia – võimaluse korral kirjutada artikkel ajalehte või kasutada muid meediakanaleid info jagamiseks. Info peab olema pidevalt uuenev ning palju tuleb kasutada isiklikku lähenemist.
- näita, et hoolid – kui huvi puudub, ei ole mõtet kampaaniaga tegeleda.
- vastavalt teemale tuleb selgelt määratleda sihtgrupp, nt arenguriikide toetamisega tegelevate kampaaniate puhul on soovituslik leida võimalused jõuda kõrgharidusega inimesteni, kes on üldiselt altimad taolisi kampaaniaid toetama.
- määrata kampaania läbiviimiseks konkreetne periood, mil sellega intensiivselt ja efektiivselt tegeletakse.

Eelnevad tähelepanekud on tehtud käesoleva heategevuskampaania korraldamise käigus. Lõputöö raames läbi viidud heategevuskampaania protsessi kirjeldus, tähelepanekud ning erinevad ettepanekud on abiks tulevastele heategevuskampaania korraldajatele aine vabatahtliku sotsiaaltöö korralduse raames.

KOKKUVÕTE

Heategevus ning selle korraldamine omavad ühiskonna arengus suurt tähtsust ning selle teadvustamine muutub üha aktuaalsemaks. Eestis on viimase 20 aasta jooksul hakatud heategevusele rohkem tähelepanu pöörama, kuid põhjalikke ja laialdasi uuringuid heategevuse alal ei leidu. Peamiselt on need läbi viidud USA-s. Lõputöö autor leiab, et läbi erinevate heategevuskampaaniate korraldamise on võimalik heategevusele ja selle olulisusele rohkem tähelepanu pöörata.

Käesoleva lõputöö eesmärk oli heategevuskampaania läbiviimise protsessi jälgimine ühe sotsiaalse probleemi lahendamiseks. Protsessi käigus tekkinud tõdemuste välja toomine, tekkinud probleemide lahendamine ja ettepanekute tegemine on samuti olulised tulemused, mis aitavad edaspidi Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži Sotsiaaltöö korralduse tudengitel vabatahtliku sotsiaaltöö korralduse aine raames heategevuskampaaniaid paremini ja tulemuslikumalt läbi viia. Lisaks soovis diplomand välja selgita, mida arvavad eestlased Tansaania asuva Iluhya Keskkooli toetamisest läbi annetuste kogumise ning kuidas suhtuvad eestlased arenguriikide toetamise üldiselt.

Eesmärgi saavutamiseks algatati heategevuskampaania annetuste kogumiseks Tansaania asuva Iluhya Keskkoolile piksevardasüsteemi soetamiseks, et toetada turvalisema õppekeskkonna loomist ühes arenguriigis. Kampaania käigus sooviti annetuste teel kokku koguda 1750 eurot. Soovitud summast suudeti koguda ligikaudu 167 eurot. Inimeste seisukoha välja selgitamiseks koostati ankeetküsitlus.

Töö koosneb kahest peatükist, teoreetilisest ning empiirilisest, mis omakorda jagunevad alapeatükkideks. Esimeses peatükis kirjeldatakse heategevuse olemust ning erinevaid võimalusi. Teises peatükis antakse ülevaade uurimuse ehk heategevuskampaania

läbiviimisest Tansaania Iluhya Keskkooli näitel. Uuringu tulemusest võib järeldada, et paljudele eestlastele läheb korda arenguriikide toetamine, kuid rahalist panust anda ei soovita. See on ka üks põhjusi, miks annetusi kogunes sedavõrd vähe. Pigem eelistatakse toetada Eesti riigis olevaid abivajajaid. Üks põhjus, miks arenguriikidele annetuste tegemine ei ole soositud, on hirm, et annetused ei jõua planeeritud sihtpunkti.

Käesoleva heategevuskampaania läbiviimise puhul oli oluline ka kampaania korraldamise kogemuse saamine. Saadud tulemuste ja järelduste põhjal esitas käesoleva lõputöö autor tähelepanekud ning ettepanekud heategevuskampaania läbiviimiseks tulevastele heategevuskampaania korraldajatele. Lisaks on välja toodud oletatavad põhjused, miks ei suudetud vajalikku summat kokku koguda.

Heategevuskampaania läbiviimisel osalenud üliõpilased leiavad, et käesoleva lõputöö raames läbiviidud kampaaniaga tegelemine arendas erinevaid oskusi, mis tulevad kasuks igapäevaelus.

Lõputööd kasutatakse edaspidi aine vabatahtliku sotsiaaltöö korralduse õppematerjali osana, tutvustamaks heategevuskampaania korraldamist ning sellega seotud väljakutseid.

VIIDATUD ALLIKAD

1. 76% elanikkonnast toetab vaesemate riikide abistamist. TNS Emor 2008. [http://www.emor.ee/76-elanikkonnast-toetab-vaesemate-riikide-abistamist/] 27.04.2015.
2. **Albe, M.** 2014. Letter for donation – lightning conductors for Iluhya Secondary School Bukoba/Tanzania.
3. Annetusmodelite analüüs ja soovitud organisatsioonidele 2010-2011. Praxis. [http://www.praxis.ee/tood/annetusmodelite-analuus-ja-soovitud-organisatsioonidele/] 28.03.2015.
4. Annetuste kogumise hea tava. Hea Kodanik. [http://ngo.ee/annetamine] 28.03.2015.
5. Country profiles: United Republic of Tanzania. Unesco institute for statistics. [http://www.uis.unesco.org/DataCentre/Pages/country-profile.aspx?code=TZA®ioncode=40540] 28.04.2015.
6. Economy overview. Tanzania Economy Profile 2014. [http://www.indexmundi.com/tanzania/economy_profile.html] 10.04.2015.
7. Eesti õigekeelsussõnaraamat ÕS 2013: heategevus. [http://www.eki.ee/dict/qs/index.cgi?Q=heategevus&F=M] 27.04.2015.
8. EKSS „Eesti keele seletav sõnaraamat”: Kampaania. [http://www.eki.ee/dict/ekss/index.cgi?Q=kampaania&F=M] 27.04.2015.
9. EKSS „Eesti Keele Seletav Sõnaraamat”: Aktsioon. [http://www.eki.ee/dict/ekss/index.cgi?Q=aktsioon&F=M] 11.04.2015.
10. ESRF Policy brief: Formal Agricultural Financing in the Rural Economy of Tanzania. No 1/2015. [http://esrf.or.tz/docs/Formal_Agricultural_Financing.pdf] 28.04. 2015.
11. ETV Terevisioon. Facebook, 19.03.2015. [https://et-ee.facebook.com/Terevisioon] 18.04.2015.

12. Heategevus – toeta nii, et sinu panus loeks!: Heategevus.
[<http://www.terveilm.ee/ettevote/heategevus/>] 01.04.2015
13. Heategevusfond Dharma: Meist. [<http://dharma.ee/et/dharma>] 01.04.2015.
14. Heategevusorganisatsioonide uuringu analüüs: Seotus
heategevusorganisatsioonidega.
[http://lastefond.ee/public/projektid/13033/Uuringu_analuus.pdf] 10.04.2015.
15. Heateo Sihtasutus: Missioon ja ajalugu. [<http://www.heategu.ee/missioon-ja-ajalugu/>] 25.04.2015.
16. **Helend-Aaviku, K.** 2015. Tudengid koguvad raha Tansaania kooli piksevarda jaoks. – Õhtuleht, 18.03.2015. [<http://www.oh tuleht.ee/666632/tudengid-koguvad-rah a-tansaania-kooli-piksevarda-jaoks>] 04.04.2015.
17. **Kaarna, R.** Heategevuse majanduslik väärtus, mõju ja väärtustamine. Riigikogu Toimetised. [<http://www.riigikogu.ee/rito/index.php?id=15998&op=archive2>] 16.12.2014.
18. Kirjavahetus Arengukoostöö Ümarlaua Kommunikatsioonispetsialist Getrin Reesaarega – Märts 2015.
19. Kirjavahetus Iluhya Keskkooli direktriksi Seprancia Thadeo'ga- November 2014.
20. Kirjavahetus preester Michael Albega - November 2014.
21. Kirjavahetus Riina Kuusik – Rajassaarega (MTÜ Mondo juhatuse liige) – Märts 2015.
22. Kirjavahetus SA TÜK Lastefondi teabe- ja projektijuhi Marili Kärneriga- Aprill 2015.
23. Kirjavahetus Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži keelekesukse juhataja Katrin Saksa ja vabatahtliku sotsiaaltöökorralduse õppejõu Liina Kääri vahel - November 2014.
24. Kirjavahetus, Liina Kääri, vabatahtliku sotsiaaltöö korralduse õppejõuga – Detsember 2014.
25. **Klaar, L.** Heategevus tänapäeva Eestis: Eestis on heategevus alles lapsekingades... Riigikogu Toimetised. [<http://www.riigikogu.ee/rito/index.php?id=11906>] 25.02.2015.
26. Kodanikuühiskonna lühisõnastik: heategevus. Hea Kodanik. 09.01.2014.
[<http://www.ngo.ee/sonastik>] 29.03.2015.
27. Ladies Trekking Club. [<http://www.ladiestrekking.com/club/about-us/>] 01.04.2015.

28. Lapse õiguste konventsioon, Riigi teataja. Artikkel 28.
[https://www.riigiteataja.ee/akt/24016] 22.03.2015.
29. Maailmapäev 2015 – Lapsed terves ilmas: Tutvustus. Maailmapäev.
[http://www.xn--maailmapäev-x5a.ee/tutvustus/] 05.04.2015.
30. Miks hakata vabatahtlikuks. Vabatahtlike Värav.
[http://www.vabatahtlikud.ee/et/Vabatahtlikule/Miks-hakata-vabatahtlikuks] 13.04.2015.
31. MTÜ Mondo: Meist. [http://mondo.org.ee/meist/] 01.04.2015.
32. **Mänd, K., Noor, K., Uudelepp, A., Uus, M.** 2011. Väärikaks ja õnnelikuks: annetamise analüüs ja soovitused. Lõppraport: Tallinn, lk 3, 9, 12, 32.
[http://www.kysk.ee/failid/File/Uuringud/Analüüsiraport_Vaarikaks_ja_õnnelikuks_annotamise_analüüs_ja_sovitused_analüüsi_teostaja_Poliitikauuringute_Keskus_PRAXIS.pdf] 28.03.2015.
33. Organisatsioon ja juhtimine: Projekti olemus ja tunnused.
[http://web.ametikool.ee/jane/okj/?7._Projektijuhtimise_alused:Projekti_olemus_ja_tunnused] 07.04.2015.
34. **Pöldre, A.** 2015. Tudengid kutsuvad aitama Aafrikat. - Pärnu Postimees, 13.03.2015, lk 4.
35. Raamatupidamine ja maksud mittetulundusühingutele ja sihtasutustele. Eesti mittetulundusühingute ja sihtasutuste liit.
[http://www.paldiski.ee/public/RaamatupidaminejamaksudMTdelejaSAdele.pdf] 28.04.2015.
36. **Rammo, A.** 2011. Kuidas koguda annetusi ja hoida toetajaid? Käsiraamat vabaihendustele. [http://www.praxis.ee/wp-content/uploads/2014/03/2011-Kuidas-koguda-annetusi-ja-hoida-toetajaid.pdf] 30.03.2015.
37. **Raudla, H.** KODANIKU RAAMAT - 9. Hoolekanne ja sotsiaalkindlustus.
[http://raulpage.org/kodaniku/hoolekanne.html] 04.04.2015.
38. **Raudla, H.** KODANIKU RAAMAT, pk 9.1 - 9.3.
[http://raulpage.org/kodaniku/hoolekanne.html] 06.04.2015.
39. Rühm tudengeid koguvad raha piksevarda soetamiseks Tansaania koolile. Terevisioon. 20.03.2015. [http://etv.err.ee/v/e71a8fa7-c3ac-4a0f-9715-555354cfb428] 04.04.2015.

40. Sotsiaalvaldkond. Vabatahtlike Värav. [<http://www.vabatahtlikud.ee/et/Vabatahtlik-tegevus/Valdkonnad/Sotsiaalvaldkond>] 13.04.2015.
41. Table 2: Human Development Indeks trends, 1980 – 2013. UNDP Human development Rapords. [<http://hdr.undp.org/en/content/table-2-human-development-index-trends-1980-2013>] 11.04.2015.
42. Tanzania Unemployment Rate. Trading Economics. [<http://www.tradingeconomics.com/tanzania/unemployment-rate>] 10.04.2015.
43. Terevisiooni intervjuu Anna Karoliniga: Eestis annetatakse kodumaistele heategevusorganisatsioonidele. Saatesari: Terevisioon. Tallinn 31.03.2015. [http://etv.err.ee/v/meelelahutus/terevisioon/terevisiooni_lood/c1ce1819-79fa-483a-81d5-4dea26a38c54] 25.04.2015.
44. The World Factbook: Tanzania. [<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/tz.html>] 02.04.2015.
45. TNS Emor Heategevuslaste hoiakute uuring. Uuringuaruanne 2013; lk 3, 5. [http://www.heategu.ee/Aruanne_heategvus_2013.pdf] 06.04.2015
46. TNS Emor Uuringukokkuvõte, kevad 2009. Heategevus ja ühiskondlikes algatustes kaasalöömine: hetkeolukord ja tulevikuväljavaated. [<http://www.ngo.ee/sites/default/files/files/Heategvus%20ja%20%C3%BChiskondlikes%20algatustes%20kaasal%C3%B6%C3%B6mine%20hetkeolukord%20ja%20tulevikuv%C3%A4ljavaated.pdf>] 01.04.2015.
47. TNS Emor. 76% elanikkonnast toetab vaesemate riikide abistamist. 06.05.2008. [<http://www.emor.ee/76-elanikkonnast-toetab-vaesemate-riikide-abistamist/>] 01.04.2015.
48. TNS Emor. Üle poolte Eesti elanike arvates tuleb lapsi ja noori toetada. 26.04.2007. [<http://www.emor.ee/uile-poolte-eesti-elanike-arvates-tuleb-lapsi-ja-noori-toetada/>]
49. Tulumaksuseadus. – Riigi Teataja, 2000, 2.pk, §11. [<https://www.riigiteataja.ee/akt/111072014023>] 30.03.2015.
50. United Nations in Tanzania: Education. [<http://tz.one.un.org/index.php/what-we-do/education>] 11.04.2015.
51. Vabatahtlik tegevus: Vabatahtliku tegevuse tüübid. Hea Kodanik. 2015. [<http://www.ngo.ee/kodanikuyhiskond/vabatahtlik-tegevus>] 29.03.2015.

52. Vabatahtlik töö. Eesti Töötukassa.
[<https://www.tootukassa.ee/content/teenused/vabatahtlik-too>] 27.04.2015.
53. Vabatahtliku tegevuse arengukava 2007-2010. Siseministeerium: Tallinn – Tartu 2006, lk 4;5
[http://www.vabatahtlikud.ee/UserFiles/arengukava/vta_2007_2010_31_jaan_2007.pdf] 23.02.2015.
54. Vabaühenduste eetikakoodeks. Hea Kodanik. 2014.
[<http://www.ngo.ee/eetikakoodeks?language=en>] 28.03.2015.
55. What is campaigning? KnowHowNonProfit.
[<http://knowhownonprofit.org/campaigns/campaigning/about-campaigning-and-lobbying/whatis>] 07.04.2015.
56. Where We Work. Asante. [http://www.asanteafrica.org/where-we-work/?utm_medium=cpc&utm_source=google&utm_campaign=Asante%20Africa%20Foundation%20%20UK&utm_adgroup=Tanzania&utm_content=25684490674&utm_term=education%20in%20tanzania&utm_exp=&utm_pos=1t1&gclid=CjwKEAjwjKOpBRChjsTyicbFy3QsJADP1gTNVip9ZWvyqqwPKjWRs3nno5bmVQ06J6BkIQ8mLh_6hoC7rnw_wcB] 11.04.2015.
57. World Lightning Map. Geology.com. [<http://geology.com/articles/lightning-map.shtml>] 05.04.2015.
58. Väike Entsüklopeedia 2002: Tansaania. Tallinn 2001. Eesti Entsüklopeediakirjastus, lk 1239.

Lisad

Lisa 1. Üleskutse

EEB OSTFRIESLAND * SAARSTR. 6 * 26789 LEER

European partner organizations
and friends

26. August 2014

Letter for donation – lightning conductors for Iluhya Secondary School Bukoba/Tanzania

Dear Partner and friends,

from 01.- 22. August 2014, I have been in Bukoba/Tanzania, where I was invited for exchange and workshops about non-formal education by the North-Western Dioceses of the Evangelical Lutheran Church in Tanzania.

Short time before I came to Bukoba a terrible thunderstorm went over Iluhya and killed one of the students in final class inside the school building of "Iluhya Secondary School". The name of the student was, „Angel Florian". Four additional students were affected by the lightning, but they survived by being taken to hospital. This shocking event has left the entire community with anxiety.

When I met the students and teachers, they were still shocked. The region around Lake Victoria is worldwide well known as a region in danger of very dangerous lightening events.

For me and my colleagues from Tanzania, it is a terrible idea that students are going to die in their school, because there is no protection against dangerous weather events. That's way I promised my friends and colleagues from Iluhya that I would go for fundraising so as to secure good lightning conductors for the school, to protect the about 450 students and staff at the school.

Evangelische
Erwachsenenbildung
Niedersachsen

Arbeitsgemeinschaft
Ostfriesland

Saarstr. 6
26789 Leer

Tel. (04 91) 9198150
Fax (04 91) 9198251
eeb@reformiert.de
www.eeb-leer.de

Qualitätstestiert LQW

Einrichtung der Konföderation
Evangelischer Kirchen
in Niedersachsen.
Gefördert nach dem
Niedersächsischen
Erwachsenenbildungsgesetz.

Konto: Ev.-ref. Kirche Leer, Konto-Nr.: 0906008, Bankleitzahl: 285 500 00
Sparkasse Leer-Wittmund, IBAN DE94 2855 0000 0000 9060 08, BIC: BRLADE21LER

Lisa 1 (jörg)

I by myself be very much touched by the situation, that there are so much young people, working every day very hard for a good education and for their future, but they can't do it under safe and protected conditions.

For installing a full functional lightning conductor it needs about 10.000,00 Euro.

Me and my friends from Tanzania would be full of thanks, if you could support the project of installation of lightning conductors at Iluhya Secondary School.

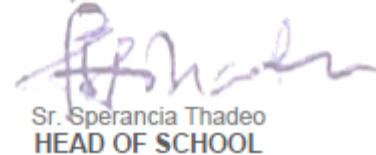
If you like to support our project with a grant the Iluhya Secondary School (North-Western Diocese) will be able to sign a donation confirmation for you. The account number for donation is:

Banc:	CRDB – Bukoba Branch
Owner of account:	ELCT/Iluhya Secondary School
Account number:	01J1056341300
Swift Code:	CORUTZTZ
Purpose:	Iluhya lightning conductors

Kindly regards

Michael Albe
MANAGER

Rev. Elmereck Kigembe
GENERAL SECRETARY

Sr. Sperancia Thadeo
HEAD OF SCHOOL

P.s. please don't hesitate to take contact with me to get more information about Iluhya Secondary school and the project for lightning protection.

Lisa 2. Tansaania projekti esimene arutelu

Annetuste kogumisel tuleks uurida võimalikult palju erinevaid viise annetuste kogumiseks.

Ajurünnak kelle käest/kust saada annetusi?

- Eesti energia – annetus
- Elering – annetus
- Heategevuslik loterii
- Facebooki eraldi kampaanialeht – kutsutakse üles annetama, saab lugeda tansaania kohta, äikesetormide kohta. Märksõnad: Tansaania, pikne, vaesus, haridus. Täna on kogunenud nii palju raha jne. Jälgige meie lehte, siit saate infot. Mis juhtub siis kui inimene äiksega kokku puutub?
- Oksjon
- FB *challenge* – kes julgeb rohkem elektrit saada
- Heategevuskontsert
- Korjanduskast
- Müügile Tansaania kooli toetavad rinnamärgid (toidupoodides vist on tavaliselt müügil)
- Avada annetustelefon – helistades 700 5566, annetatakse 5 eurot jne
-

Miks seda teha?

- Rõhuda südametunnistusele
- Kes küsib? Grupina on lihtsam küsida
- Arenguriikides on niigi vähe koole ja kui neil on võimalus koolis käia, siis see võiks olla turvaline
- Jõukamad riigid, ei peaks neid enam abistama, kui sealsed kodanikud on haritumad ja tulevad ise oma eluga toime (jõustamine)!!
- Peab alustama selle riigi taustast: kus asub, miks on oluline just arengumaid toetada? Infot riigi kohta!
- Sõnum peab olema selline mis paneb mõtlema – „kas sa oled mõelnud mis tunne on....”

- „Meie saame õppida, meile ei löö äike koolimajja sisse.”
- „Me kõik oleme maailmaküla elanikud.”

VIDEO – „haridusega on võimalik väga palju asju korda saata”, „me ei taha et see rohkem juhtub, anna ka sina enda panus” jne

PLAKAT

Kaasata tuntud inimene, kes räägiks äikesest jms. Füüsik äikesest + keegi sotsiaalala tegelane, kes räägiks miks on oluline, et üle maailma kõik lapsed saaksid hariduse kätte – vähendab kuritegevust, haiguste levikut jne

1. kampaania tegevus:

ÜLESKUTSE – kui iga kolledži õpilane annetaks 1 euro, siis meil oleks 1000 eurot koos

Meie vastus neile, kes hakkavad küsima, et miks me Eesti inimesi/koole ei aita: maailm on üks suur küla. Meie panus Eestis oli eakate päeva korraldamine, nüüd me tahame anda panuse maailma heaolusse. Kui me saame hakkama sellega, et aidata inimesi teisel pool maailma, siis miks me ei peaks edasipidi saama hakkama inimeste aitamisega Eestis?

Vastutajad:

Ann – Sponsorlus

Gertu – Pildid, plakati kujundus, abiks video tegemisel.

Hanna, Kristi, Merili – Video kava, video

Hann – Protokollija

Jane – ametlik Facebooki leht

Liina – annetuste kogumine (kuhu raha koguda)

Kadri – meedia, reklaam

Kui on veel midagi, mis on kahe silma vahele jäänud, siis andke märku.

Kristi ja Hanna, millal võiksime kokku istuda, et video kavaga peale hakata? Liina juba natuke vajalikku infot lisas ka meile.

Lisa 3. Video kava koostamise protokoll nr. 1

TÜPK SR3

VIDEO KAVA KOOSTAMISE PROTOKOLL 1

Pärnu

13.10.2014 kell 13:30-14:00

Osalejad: Kristiin, Kristi, Merili

PÄEVAKORD:

Koosolekul arutati ja pandi paika Tansaania projekti video võimalik, kuid mitte lõplik sisu.

Sisu võiks olla selline:

1. Tere! Meie oleme Tartu Ülikooli Pärnu kolledži Sotsiaaltöökorralduse III. Kursuse tudengid. Meieni jõudis üleskutse Saksamaa preestrilt, Michael Albe'lt, aidata koguda raha Iluhya keskkoolile Tansaania, et nad saaksid soetada piksevarda, kuna õppetöö käigus hukkus tugevas äikesetormis viimase klassi noormees Angel Florian. Kõik õpilased elavad pidevas hirmus ja leinavad oma koolivenda.
2. Räägib preester lühidalt oma emotsioonidest. (Mõtlesime, et Michel võiks filmida meile väikese klipi, kus ta räägib oma emotsioonist ja vajadusest neid noori aidata).
3. Miks meie tahame aidata? Maailm on üks suur küla. Meie panus Eestile oli Eakate Päeva korraldamine Pärnu linnas ja nüüd tahame anda oma panuse ka maailma heaolusse. Kui saame hakkama panustamisega teisele poole maailma otsa, siis miks me ei peaks edaspidi saama hakkama inimeste heaolu parandamisega ka meie väikeses Eestis. Haridus on oluline! Aitame väikesel koolil Tansaania turvaliselt õppida!
4. KÕIK KOOS: „Head Eesti inimesed, iga sent maksab, tule ja anna oma panus.”

Informatsiooni leiate.....

Lisa 4. Protokoll nr. 2

TÜPK SR3

PROTOKOLL 2

Pärnu

23.10.2014 kell 17:15- 18:30

Osalejad: Kristi, Merili

PÄEVAKORD:

Koosolekul arutati ja pandi paika Tansaania projekti edaspidine tegevus.

1. Kõige olulisem asi on video. Arutasime, et kasutame seda teksti, mille panime paika video kava koostamisel. Hetkel seal muudatusi ei teeks. Michael räägiks ise täpsemalt sellest piirkonnast, koolist ja olukorrast. Filmimine toimuks 6. novembril, kui Michaelile sobib. Teda on sellest ka teavitatud. Kui mingil põhjusel 6. nov. filmida ei saa, siis on võimalus, et preester filmib ennast ise ja saadab meile klipi. Filmi jaoks kaamera küsime koolist (ehk Taaniel oskab seda kaamerat käsitleda ja tuleks appi) või Kristi uurib, kas Olaf oleks nõus laenama. Gertu, palun võta oma kaamera ka kaasa, et saaks temaga pilte teha. Seega oled ka piltide eest vastutajaks määratud.

2. Kuna Michael tuleb kaugelt siia, siis võiksime olla külalislahked ja teda selle eest tänada. Liina, küsimus sulle! Kas kolledž ka kuidagi temaga tegeleb? Võtab vastu ja teeb linnatuuri või on kõik meie vastutada? Meie võiksime muretseda väikese kommikarbi vms kamba peale.

3. Küsimused Michaelile. KÕIK KOOS AJURÜNNAK!

4. Kus võiks toimuda meie enda video osa filmimine? Pakkuge variante. Peab ju väga veenev olema. Kristiin, kas oled nõus videos rääkima? Arvame, et oled siira olekuga ja hea kõneoskusega. Ära ehmata, me räägime ka videos.

5. Külli, kas sa saad tegeleda korjanduskarbiga või anname selle ülesande kellelegi teisele. Seal juures peaks olema ka suur plakat. Siin on meil vaja juba sponsoreid või kolledžilt küsida. Liina, kas sa küsid?

6. Jane, kas sa tegeled veel facebooki täiendamisega või võtame üle? Vaja on infot Tansaania ja äikesetormide kohta seal, mingeid pilte jne.

7. Kui video on valmis ja elu facebookilehel käib, siis saame kasutada seda annetuste küsimiseks firmadelt. Ann!

8. Liina, millal Tõstamaale minek on ja millal on see aeg, mil võiksime ka teisi sotse kaasata? Või kas üldse kaasame teisi sotse ja teeme projekti siiski enda kursusega? Ja kas direktor on nõus, et video tegemisel rõhutame suuresti ikkagi, et asi toimub läbi kolledži?

9. Annetustelefon on meil esialgselt kirja pandud. Me tegelikult ei tea selle kohta midagi. Kas see läheb kalliks ja kuidas seda korraldada. Merili uurib selle kohta. Või kas keegi on, kellel on kokkupuuteid? Kui teeme ainult pangakonto, siis kas inimesed viitsivad ülekannet teha? Sel juhul me ei saaks enam eurole rõhuda, vaid sel juhul on mängus juba suuremad summad. Mõttetu on ju eurot üle kanda, sest siis on juba teenustasu pool sellest. Raha küsimise metoodika tuleb uuesti üle vaadata.

Kõiki neid teemasid arutame järgmine nädal, kui kõik saavad kohal olla... Või siis vähemalt enamus. Meie Kristiga pooldame esmaspäeva.

Lisa 5. Protokoll nr. 3

TANSAANIA PROJEKTI KOOSOLEKU PROTOKOLL 3

Kuupäev: 30.10.14

Kellaaeg: 12.30–13.20

Kohalolijad: Merili Veskmets, Kristi Kähär, Jane Tohvert, Ann-Tuulikki Jürgenstein, Hanna Heering, Gertu Hanson, Janeliis Voltenberg, Kadri Piikmann, Kristiin Neiman

1. Video – Taaniel Holteriga rääkida video teemal (Merili).

Oleks hea kui filmimine toimuks 6.novembril. Video filmimisest võtab osa terve kursus. Oletatavad kohad filmimiseks : raamatukogu, kooli ees. Michel Albe võiks öelda midagi suahiili keeles (kui oskab) – lisaks usaldusvärsust.

Idee on koostada mitu erinevat videot – üks video, kus üleskutse, teine video kus Michel räägib koolist ja olukorrast seal. (Gertu palub Henrit, kes tegeleks video kokkupanemisega jne). Videole on vaja lisada eestikeelsed subtiitrid, kui Michel räägib.

2. Korjanduskarp – Hanna tegeleb sellega. Kadri tegeleb karbi muretsemisega.

Liina, kas kooli kaudu oleks võimalik plakati raha saada?

3. Kampaanialeht – Jane ja Ann teevad valmis 6.novembriks.

4. Plakat – Gertu ja Henri kujundavad. Kristi uurib plakati hinda.

5. Valter Parve – Merili suhtleb, kas oleks nõus videos midagi ütleva.

6. Liina, mis arvad, kas peaksime kolledži direktoriga ka asja läbi rääkima? Nii öelda luba küsima, kas võime kolledži nimel projekti läbi viia?

7. Annetustelefon ei tee – tegemist on väga kalli teenusega.

8. Plakati sisu - Kui igaüks kolledžiperest annetaks 1 €, koguksime kokku juba 1000€.

Plakati alla lisainfo Facebooki lehelt. Plakatil ainult üleskutse, täpsustav informatsioon paberil.

9. Lendlehel plakati kõrvale teevad Merili, Kristi ja Kristiin. Liina, kas saaks tasuta koolis printida?

10. Küsimused Michelile – miks, kuidas sattusid Tansaaniale? Miks on see oluline? Miks see peaks teisi puudutama? Kuidas see olukord mõjutas? Räägi olukorrast?

11. Järgmine kokkusaamine esmaspäeval, 3.11.14 loengute vahepeal.

9-12.november ei ole Anni ja Janet (Janet ei ole 9-16.november)

Lisa 6. Protokoll nr. 4

TANSAANIA PROJEKTI KOOSOLEKU PROTOKOLL NR 4

Aeg: 15.11.14

Algus: 16:00 Lõpp:

Osalejad: Kristi, Merili

1. Arutelu voldikute kujundamise kohta

Voldikud, plakatid ja korjanduskarbi paneme välja kohe, kui video on valminud. Video valmib tõenäoliselt hiljemalt reedeks, s.o. 21.11.14.

2. Korjanduskarbi valve tuleb läbi rääkida garderoobitädidega, kas nad on nõus sellega tegelema. Merili vastutada!

3. Korjanduskarpi võiks hoida ülevalt vähemalt paar kuud (kindlasti ka kevadsemestri alguses).

4. Merili kirjutab TÜ üliõpilasesindusse, kas nad oleks nõus meiega koostööd tegema ja infot levitama Tartu Ülikoolis. Kontaktisikuks valisime Silver Lulla, kes on haridus- ja sotsiaaltoimkonna esindaja üliõpilasesinduses (kontakt silver.lulla@ut.com) Samuti räägib Merili ka tudengi TV-ga, kas nemad oleks nõus projekti reklaamima.

5. PLAKATI SISU:

MUUDAME MAAILMA PAREMAKS PAIGAKS LÄBI HARIDUSE

Aitame väikese keskkooli õpilastel Tansaania turvaliselt õppida!

Aafrika riigis Tansaania on väike piirkond nimega Bukoba, kus on kõige rohkem äikesetorme üle terve maailma. Selle aasta augustis hukkus traagiliselt Iluhya keskkooli viimase klassi õpilane Florian Angel just ühe sellise äikesetormi tõttu. Tüdruk viibis sel hetkel kooliruumides ning õppis.

Tartu Ülikooli Pärnu kolledži sotsiaaltöö korralduse 3.kursuse tudengid kutsuvad üles kõiki inimesi annetama Tansaania asuva Iluhya keskkooli hüvanguks, et neil oleks võimalik soetada piksevardasüsteem, mis võimaldaks koolis turvaliselt õppida.

Me usume, et kui iga Tartu Ülikooli üliõpilane ja töötaja annetas ühe euro, siis oleme andnud väga olulise panuse maailmahariduse edenemiseks ja muutnud meie planeedi taaskord paremaks.

Täpsema informatsiooni leiate Facebooki lehelt „Piksevardasüsteem Tansania Iluhya Keskkoolile”. TULE VAATA JA AITA!

Lisa 7. Protokoll nr. 5

TANSAANIA PROJEKTI KOOSOLEKU PROTOKOLL NR 5

Aeg: 28.11.14

Algus: 16.00 Lõpp: 16.45

Osalejad: Liina Käär, Henn Vallimäe, Kristiin Neiman, Ann T Jürgenstein, Merili Veskmets

1. Järgnev tegevus promomiseks:

- Talvepäevad (Rääkida esindusega)
- Tartus kohapeal
- Tõstamaa jõululaat (14. detsember)
- Tudengi TV
- Vaadata TÜ üritusi ja minna kohapeale. Viljandi kultuurikolledž
- Kiri Terevisiooni (jaanuaris)
- Kolledži jõululõuna (12 . dets kell 15.00)
- Kolledži kodulehele plakat. Üles vähemalt kaheks kuuks. Merili räägib Taavi Tammega.
- TÜ raamatukokku korjanduskast.

2. Parandused videosse: videosse lisage kindlasti see, et "Annetada on võimalik MTÜ Tõstamaa Kodukant arveldusarvele, kes on heategevuskampaanias TÜ Pärnu kolledži partner" – Liina poolt märges. Lisaks tuleb videos välja tuua, et meie eesmärk on koguda 1700 eurot. Iga euro on suureks abiks. Täpsustuse Michaeli kohta kirjutasin juba Gertule edasi. Kampaania kestab veebruari lõpuni (ka kindlasti kirjutada kuskile).

3. Parandused plakatisse: ... annetab vähemalt ühe euro. Seal võiks ka olla, et eesmärk on koguda 1700 eurot. Kampaania kestab veebruari lõpuni.

4. Ann teeb e-maili.

5. Mõtteid Vallimäelt: See võiks olla kogu ülikooli projekt, mitte ainult meie. TÜPK oleks algataja. Koos tegutsedes suudame muuta maailma. Iga suur tegu algab väikesest. See on kodanikualgatuse realiseerimine suure eesmärgi nimel. Hea haridus võiks olla meie kõigi asi.

6. Kristi. Välja printida 5 plakatit.

7. 01.12.14 Facebooki leht avalikuks.

8. Kristi, kas saad nädalavahetusel plakatid välja printida? Arve esitada kolledžisse. Nõusolek direktorilt olemas (Taavi veel ei tea, kuid esmaspäeval saab teada). Paneme esmaspäeval korjanduskarbi ka välja.

Lisa 8. Protokoll nr. 6

TANSAANIA PROJEKTI KOOSOLEKU PROTOKOLL 6

Kuupäev: 11.01.15

Kellaaeg: 18.40- 19.15

Kohalolijad: Merili Veskmets, Kristi Kähär

Koosoleku eesmärk: Paika panna kava, mida õppejõududele rääkida. Lisaks arutasime teisi promomisvõimalusi.

1. Merili suhtles kontaktisikuga Pärnumaa Ettevõtlike Noortest (midagi sellist □), kes oli meie projektist väga liigutatud ning uurib, kas antud organisatsioon oleks nõus aitama meil annetusi koguda.
2. Lisaks tuli idee võtta ühendust LIONS klubiga, kas nad oleksid nõus projektis kaasa lööma.
3. Teisipäeval, s.o. kohtub Merili Madis Sitikuga, kes korraldab puhvet A.P.T.E.K-is pidusid. Eesmärk on uurida, kas oleks võimalik korralda heategevuslik pidu, kus nt 1€ piletihinnast läheks meie projekti.
4. Kristi kirjutab Pärnumaa Kutsehariduskeskusesse, et uurida võimalusi promo tegemiseks seal.
5. Merili võtab uuesti ühendust Pärnu Noortekoguga, kuna nad ei ole rohkem tagasisidet andnud.

Eelnevad ideed, mis ei ole veel ellu viidud, kuid vajavad organiseerimist:

- Annetuskast Endla teatrisse (etenduse ajaks, kas saab promo teha) – kas keegi oleks nõus teatriga suhtlema?
- Pärnu koolid – kas keegi võtaks enda peale info levitamise teistele koolidele, nt kas õpetajad oleks nõus meid vastu võtma ja laskma meid tundidesse promo tegema.
- Merili ei ole saanud ühendust Suunaja messiga, kas keegi soovib üle võtta ja uuesti proovida?
- Veel ideid? Olgu need nii segased kui tahes! Nt, Merili soovis alguses annetuskasti A.P.T.E.K-i viia, aga sealt sündis palju parem idee välja lõpuks

Lisa 9. Intervjuu kava Janika Vaikjärvele

Lugupeetud vastaja,

Olen Merili Veskmets, Tartu Ülikooli Pärnu kolledži sotsiaaltöö korralduse eriala 3. kursuse üliõpilane. Lõputöö raames uurin heategevuskampaania läbiviimist sotsiaalse probleemi lahendamiseks Tansaania näitel. Intervjuu käigus kogutud andmed on anonüümsed ja neid kasutatakse vaid antud lõputöös.

Te olete seotud paljude reisiprojektidega - viinud inimesi seiklusreisidele Niiluse jõgedele ja erinevatele mägimatkadele Tiibetisse ja Tansaaniasse. Lisaks olete paljude haridust toetavate projektide koordinaator Aafrikas (üldjuhul Tansaanias). Miks otsustasite just Tansaania haridust toetada?

Vastus: Minu lemmik mägi maailmas on Kilimanjaro ja see mägi asub Tansaanias. Oleks see mägi mõnes muus riigis, siis oleks vast ka valik teine. Tegelikult ei ole küsimus Tansaanias vaid teemas, mis mind ennast huvitab. Heategevus ja hea tegevus ei ole üks ja see sama. Heategevuse sildi all tehakse maailmas väga palju halba. Hea tegu peaks meid aga iga päev saatma. Kõik saab alguse haridusest. Kui me ise oskame end aidata, siis ei vaja me nii väga välist abi. Samas kui sulle antakse, siis tekib vastupandamatu soov ka ise anda. Ma olen seitse korda Kilimanjaro tippu jõudnud vaid tänu mäegiidide abile. Mäetöötajatega vesteldes on läbiv teema haridus ja töö. Väga raske on saada head haridust, kuna enamustes koolides pole isegi õpikuid kust õppida. Ma ei tahtnud minna ja lihtsalt küsida raha inimestelt, et aidata õpikuid osta. Sidusin oma hea teo raamatuga Dreamers & Doers. Lugeja saab inspireeriva raamatu ja koolilaps õpiku.

Millised on peamised erinevused Eesti ja Tansaania laste ja koolide vahel?

Vastus: Lapsed on ikka lapsed. Võimalused on vaid erinevad. Kui vaadata kõige vaesemaid koole, siis puudus on õpetajatest ja koolitarvetest. Nii istuvadki klassis 100 last ja mitme klassi peale on vaid üks õpetaja. Hea, kui kirjutama ja lugemagi õpitakse. Vaid tugevamad ja rikkamad murravad end edasi. Ja kui peres on kuus kuni kümme last, siis panustatakse poiste peale ja ikka kõige nutikama peale. Sest kui peres vähemalt üks saab hea hariduse ja hiljem töö, siis kannab ta ka hoolt oma pere ja õdede ja vendade eest. Kogukondlik hoolimine on väga suur.

Mis on Teid motiveerinud abistama teisi rahvuseid?

Vastus: Me teeme siin elus kõike tegelikult enda pärast. Ma ise motiveerin ennast, eneseareng ja läbi selle näen, kuidas inimesed mu ümber kas muutuvad või mitte. Mind on reisides võõrad väga palju aidanud ja ma teen kõik, et oma lubadused ka teoks teha. Oi kui palju on inimesi, kes lähevad reisile ja näevad vaesust ja viletsust ning lubavad koju jõudes saata kas riideid või muud abi. Kui aga ollakse tagasi omas keskkonnas, siis unustatakse see ära. Avastatakse, et riiete saatmine postiga on väga kallis ja kulukas jne. Ärge andke loodusrahvastele kergekäeliselt lubadusi, sest nad usuvad lubadustesse ja jäävad ootama. See on sama, kui meile lapsena lubas isa, et tuleb õhtul vara koju ja läheme kinno, kuid siis unustas end pikaks õhtuks tööle.....

Kas Teie arvates soosib Eesti riik ning eestlased annetuste kogumist ning abivajajate aitamist väljaspool Eestit?

Vastus: Jah ja ei. Annetused ja toetused on vabatahtlikud. Pigem on vaja teha selgitustööd, miks mingit asja tehakse ja aidatakse. Lihtsalt rahakogumine kogumise pärast ei puuduta kedagi, sest maailm on täis igasuguseid sotsiaalprojekte ja Eesti ei erine selle poolest ammugi. Eesti riigis ja eestlastel on väärtushinnangud üldse veidi nihkesse läinud, me kipume väga kähku unustama, kui palju meid on aidatud.

Kuidas on mõjutanud arenguriikide abistamine Teid ennast?

Riiki ei saa aidata inimene ehk üksinda keegi. Inimene saab aidata inimest. Ma arvan, et ma olen eestlastele võõramaks jäänud ja võõrastele omaks saanud. Nii kurb kui ka seda tõdeda ei ole. Samas on hinges hea ja kindel tunne, et ükskõik, mis minuga siin ilmas juhtuks on kohti, kuhu mind ennast, kui pereliiget alati oodatakse ja vastu võetakse.

Mida arvate annetuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”?

Iga algatus ja kampaania vajab toetust ja kaasa aitamist, kui see on õigel eesmärgil. Kindlasti on see väga keeruline üksi teoks teha. Kui üks kanal ja lähenemine ei tööta, tuleb proovida teisi. Peaasi, et alla ei anna ja lubatud piksevardad ka kooli jõuavad. Aafrikas puudub aja mõiste, seega saavad nad aru, kui asjad ei juhtu kohe ja kiireti nagu meie tahame. Tuleb tööd teha ja eesmärk täita, siis on mõlemal poolel hea enesetunne.

Lisa 10. Küsitlus

HEATEGEVUSKAMPAANIA LÄBIVIIMINE SOTSIAALSE PROBLEEMI LAHENDAMISEKS TANSAANIA ILUHYA KESKKOOLI NÄITEL

Olen Merili Veskmets, Tartu Ülikooli Pärnu kolledži sotsiaaltöö korralduse eriala 3. kursuse üliõpilane. Lõputöö raames uurin heategevuskampaania läbiviimist sotsiaalse probleemi lahendamiseks Tansaania Iluhya Keskkooli näitel. Selleks on algatatud kampaania "Piksevardasüsteem Iluhya Keskkoolile". Minu lõputöö üheks eesmärgiks on ka välja selgitada, mida arvavad eestlased kauge välisriigi toetamisest läbi annetuste kogumise. Selleks vajan Teie abi tagasiside näol. Küsitlus on anonüümne ning tulemusi kasutatakse ainult lõputöö raames. Vastamine võtab aega orienteeruvalt 10–15 minutit.

1. Vanus

2. Sugu

Mees

Naine

3. Haridustase

Põhiharidus või alles omandamisel

Keskharidus või alles omandamisel

Kõrgharidus või alles omandamisel

Kutseharidus või alles omandamisel

4. Kas oled kuulnud heategevuskampaaniast "Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya keskkoolile"?

Vastuse "Ei" puhul palun jätkata vastamist küsimustele 5, 6, 7.

Jah

Ei

5. Millise kanali kaudu kuulsid antud kampaaniast?

Tartu Ülikooli Pärnu kolledž

Facebook

Sõber

Õhtuleht

Terevisioon

Pärnu Postimees

ei olegi kampaaniast midagi kuulnud

muu

6. Kas oled Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži üliõpilane?

Jah

Ei

7. Mida arvad arenguriikide toetamisest läbi annetuste?

8. Mida arvad heategevuskampaaniast Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile?

9. Mis on Sinu jaoks kõige olulisem antud kampaania puhul?

Koguda raha piksevardasüsteemi tarbeks

Toetada kaudselt maailmaharidust aidates ühte arenguriigi kooli

Märgata abivajajaid ka väljaspool Eestit

Kõik kolm eelnevat on olulised

Mõttetu ettevõtmine

10. Kas andsid antud heategevuskampaania raames oma rahalise panuse?

Jah

Ei

11. Selgitus eelmisele küsimusele

Ei, sest ei toeta sellist tegevust

Ei, sest polnud sularaha

Ei, sest ei viitsinud ülekannet teha

Ei, sest unustasin ära

Ei, sest ei ole sellest projektist midagi kuulnud

Ei, kuid teen seda esimesel võimalusel

Pean projekti oluliseks, kuid annetada ei soovi

Jah, sest tahtsin anda oma panuse

Jah, sest mulle käidi peale

12. Kas soovite antud kampaania puhul veel midagi lisada?

Lisa 11. Õhtulehe tagasiside

Õhtulehes ilmunud artikli kohta soovis oma arvamust avaldada seitse Õhtulehe lugejat. Kommentaarid on välja toodud ilma parandusteta.

1. valge / 09:00, 18. märts 2015 - „Andke minna!ega eestis ei ole enam kedagi aidata!ülikoolis küll,aga nagu poolearulised.küll siis tuleb ka verevahetus.”
2. kroku / 10:10, 18. märts 2015 - „Need seal pärnus veidi ülearu päikest saanud.”
3. irw / 10:26, 18. märts 2015 - „Need neegrid parseldavad selle varda kohe maha.”
4. nojaa / 10:33, 18. märts 2015 - „Teades palju maksab reis Tansaaniasse, siis selle raha eest võib neid vardaid terve kimbu osta. Aga eks olegi kombeks,et nn. abistajad kulutavad enda peale enamiku rahast.”
5. Ehh / 11:02, 18. märts 2015 - „Kas andam kohalikule neegripealikule on ka sisse arvestatatud, ilma selleta ei juhtu seal midagi.”
6. L / 12:17, 18. märts 2015 - „Nii palju kui mina projektist tean, siis ei lähe sellest annetusest mitte sentigi reisimiseks. Kui Tansaaniasse minnakse, siis muudest vahenditest ja kui neid ei leita, siis ei mindagi. Naljaks, et eestlased peavad normaalseks ise abi saada, aga teisi pole valmis aitama.”
7. 07:32, 19. märts 2015 – „Vanasti käisid ühika suurimad joodikud Tartus vanas Päntris kambaga toast tuppa ja küsisid igast toast Brežnevi matusteks pärja raha. Leidus lolle, kes andis ka.”

Lisa 12. Mida arvad heategevuskampaaniast "Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile"?

Kõrgharidusega või kõrgharidus omandamisel vastanute arvamused heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”:

„Kindlasti vajalik”.

„Hea, kui keegi muretseb arenguriikide heaolu eest ning veel toredam, et seda viivad läbi noored”.

„Kui nad seda väga vajavad ja me suudame neid aidata, siis miks mitte”.

„Minu arvates on sellel kampaanial sügav mõte”.

„Loob neile võimalusi ja arendab keskkonda”.

„Kampaania on põhjendatud ja eesmärk hea, annetamisest on reaalselt kasu ka keskkooli õpilastele ja seetõttu tegin ka annetuse”.

„Ei tea sellest väga palju, seega ei oska kindlat arvamust avaldada. Jääb enda jaoks kuidagi kaugeks”.

„Ma arvan, et kui kõike tõestada, et tarvilik, siis läheb läi. Make it personal”.

„Väga tore panus. Teisi aidata tekitab ka endal hea tunde”.

„Hea ettevõtmine, aidates rahvaid, kes on väljaspool Eestit. Aitame nõrgemaid”.

„Arvan, et see on suurepärane idee”.

„Tundub asjalik asi olevat”.

„Hea mõte”.

„Positiivne ettevõtmine, eriti noortelt”.

„Ülevaatlik ning usutavust tekitav”.

„Väga tore ettevõtmine”.

Järgmisena tuuakse välja vähem kui kõrgharidusega vastanute arvamused heategevuskampaaniast „Piksevardasüsteem Tansaania Iluhya Keskkoolile”:

„Usun, et see on hea mõte”.

„Igati lahe kampaania minu meelest”.

„Selliseid heategevuskampaaniaid peaks rohkem olema”.

„Jätka samas vaimus”.

„Üks tuhandest, ei hakka silma”.

„Tore ettevõtmine”.

„Väga hea kampaania”.

„Kui eestlastel vajalikud asjad olemas oleks, siis miks mitte”.

„Usun, et see on vajalik”.

„Kui kellelgi on pealehakkamist ja tahtmist sellist asja korraldada, siis miks mitte”.

„Ei oskagi koge midagi arvata, kuna pole sellest väga palju kuulnud, aga kuna on heategevuslik operatsioon, siis mis saaks mul selle vastu olla? ”

„Vajalik”.

„See on tore ettevõtmine, kõik lapsed peaksid saama haridust ja seda ohutul teel”.

„Ei hooli, kuid on hea meel, et teisi aidata soovime ja maailmas midagi muuta üritame ning end maailmakaardil märgatavaks teeme”.

„Miks mitte”.

SUMMARY

THE PROCESS OF A CHARITY CAMPAIGN ON THE EXAMPLE OF TANZANIA ILUHYA SECONDARY SCHOOL

Merili Veskmets

Volunteering and organising volunteerism holds an extensive role in the society and acknowledging it is turning increasingly actual. Over the past 20 years more attention has been paid to volunteerism in Estonia but extensive and thorough studies are not present on volunteerism. Mainly they have been carried out in the USA. The author of the final paper finds that while organising different charity campaigns it is possible to pay more attention to significance of volunteerism. The aim of hereby final paper *The Process of Charity Campaign on the Example of Tanzania Iluhya Secondary School* was observing the process of a charity campaign for solving a social problem. Furthermore, drawing attention to various understandings, solving arisen problems and making suggestions are significant results which help social work students at the University of Tartu Pärnu College to conduct effective charity campaigns during their studies. In addition, the author wished to study what Estonians think of supporting Iluhya Secondary School through donations and how Estonians feel about supporting developing countries in general. In order to reach the aim, a charity campaign was launched to collect donations for buying a lightning rod and to support creating a safer learning environment at Iluhya Secondary School in Tanzania. The aim of the campaign was to collect 1,750 euros. As a result, 167 euros was collected. A questionnaire was conducted to find out people's viewpoint.

The final paper is made up of two chapters, theoretical and empirical which are also divided into subchapters. The essence of charity and different possibilities were

explained in the first chapter. Conducting and organising a charity campaign on the example of Iluhya Secondary School in Tanzania was explained in the second chapter. As a result of the study it can be concluded that many Estonians care about supporting developing countries but people do not wish to contribute financially which is also a reason for collecting a small amount of money as donations. People in need in Estonia are rather being supported. Supporting developing countries is not favourable as it is not clear if the donation is received in the planned destination.

Organising hereby charity campaign played an important role in gaining a significant experience. Based on collected results and drawn conclusions the author made comments and suggestions for future organisers of charity campaigns. Moreover, the assumed reasons for not reaching the goal of the charity are brought out.

The students who participated in the charity campaign find that it helped them to develop various skills that will be useful in daily life.

Hereby final paper is used in the future as a study material for voluntary social work course to introduce organising a charity campaign and related challenges.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Merili Veskmets,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
HEATEGEVUSKAMPAANIA LÄBIVIIMISE PROTSESS TANSAANIA
ILUHYA KESKKOOLI TOETUSKAMPAANIA NÄITEL,
mille juhendaja on Kandela Õun ning kaasjuhendaja Liina Käär,
 - 1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Pärnus, **19.05.2015**